

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA
ZA 2009. GODINU**

Broj: 04-06/10

Sarajevo, juni 2010. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE KANTONA
PREMIJERU VLADE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA
MINISTRU ZA FINANSIJE BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta **Bosansko-podrinjskog Kantona** (u daljem tekstu: Kanton) za 2009. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Vlade sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Ne može se potvrditi da je izvršenje Budžeta u potpunosti praćeno u skladu sa članovima 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH, što je na kraju godine rezultiralo iskazanim deficitom od 7.730.244 KM koji je u cjelokupnom iznosu pokriven iz kreditnih sredstava Međunarodnog monetarnog fonda (tačka 4.3 i 4.8 Izvještaja).**
- 2. Planovi novčanih tokova, tromjesečni i mjesečni operativni planovi budžetskih korisnika, koji predstavljaju osnovu za izvršenje Budžeta Kantona, nisu sačinjavani u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezora u FBiH (tačka 4.3 Izvještaja).**
- 3. Nisu se dosljedno provodile odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu provođenja procedura kod izbora najpovoljnijeg dobavljača za tekuće održavanje i rekonstrukciju cesta i mostova (Direkcija za ceste), dok za nabavku materijala i usluga u 2009. godini nisu zaključeni ugovori sa dobavljačima zbog ne blagovremeno pokrenutih postupaka nabavki (tačka 4.6 Izvještaja).**

4. Kriteriji za raspodjelu sredstava utvrđeni Programima utroška sredstava za „Transfer za podsticaj industrijskoj proizvodnji“ (160.000 KM), „Transfer za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ (61.000 KM), „Transfer za kulturu“ (61.100 KM), „Grantovi neprofitnim organizacijama“ (195.687 KM), „Kapitalni grantovi nižim nivoima vlasti“ (130.900 KM) su uopštenog karaktera i nisu dovoljno razrađeni, tako da se ne može potvrditi dosljedna primjena istih (Ministarstvo za privredu, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstvo za boračka pitanja i Direkcija za ceste). Nije osigurana dosljedna primjena Programa utroška sredstava „Subvencije javnim preduzećima i ustanovama“ u iznosu od 1.416.408 KM (Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice). Nije u potpunosti provoden nadzor nad namjenskim korištenjem tekućih i kapitalnih transfera za koje su nadležni Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i Direkcija za ceste (tačka 4.5.3. i 4.5.4. Izvještaja).
5. Nije izvršen obračun i fakturisanje, niti su knjigovodstveno iskazana potraživanja po osnovu naknada za eksploataciju prirodnih bogatstava (koncesija) u skladu sa važećim propisima, niti su utvrđena stvarna potraživanja po istom na dan 31.12.2009. godine (tačka 4.4 Izvještaja).
6. Ne može se potvrditi da je na nivou Kantona izvršeno usklađivanje stanja sredstava i izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 4.7. Izvještaja).

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona u toku 2009. godine, osim za napomene navedene u tački 1, 2 i 3 u prethodnom pasusu, je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 11.06.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	4
4.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	4
4.2	Sistem internih kontrola.....	6
4.3	Budžet za 2009. godinu	7
4.4	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2009. godinu	8
4.5	Tekući rashodi	10
4.5.1	Bruto plaće i naknade troškova uposlenih	11
4.5.2	Izdaci za materijal i usluge	12
4.5.3	Tekući transferi	13
4.5.4	Ostali nalazi.....	18
4.5.5	Kapitalni transferi	19
4.6	Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH	21
4.7	Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2009. godine	22
4.8	Finansijski rezultat	23
4.9	Novčana sredstva.....	24
4.10	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	24
4.11	Kratkoročne i dugoročne obaveze.....	25
5.	KOMENTAR	25

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA BOSANSKO-PODRINJSKOG KANTONA
za 2009. godinu**

1. UVOD

Bosansko-podrinjski kanton Goražde (u daljem tekstu Kanton), kao federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine uspostavljen je Ustavom Federacije BiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Bosansko-podrinjskog kantona Goražde. Kanton se sastoji od tri općine; Goražde sa sjedištem u Goraždu, Pale-Prača sa sjedištem u Prači i Foča-Ustikolina sa sjedištem u Ustikolini. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade Kantona.

Ustavom Kantona je propisano da je Kanton nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti a posebno za: uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga; utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja; utvrđivanje i provođenje kulturne politike; utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata; utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi; donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje; donošenje propisa o unapređivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti; donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti; utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući i donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji; provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite; stvaranje i primjena politike turizma i razvoj turističkih resursa; finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod pokroviteljstvom kantonalne vlasti (agencija) oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima; donošenje odluka, u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i društvenog razvoja i donošenje propisa o lokalnoj samoupravi.

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona, a izvršnu Vlada Kantona koju čine Premijer i 8 ministara.

Funkciju kantonalne uprave vrše ministarstva, uprave i ustanove u skladu sa kantonalnim Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave, kojim se određuje djelokrug rukovođenja kao i druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština Kantona.

Na dan 31.12.2009. godine broj uposlenih koji su se finansirali iz budžeta Kantona iznosio je 876 dok je Budžetom planirano 875 uposlenika. Struktura uposlenih na dan 31.12.2009. godine je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 373, MUP 250, organi uprave Kantona 195 i pravosudne institucije 58.

Sjedište Vlade Kantona je u Goraždu u ulici Višegradska 2a.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Bosansko-podrinjskog Kantona za 2009. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika u Kantonu sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona za 2009. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u decembru 2009. godine i junu 2010. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom Budžeta Kantona za 2009. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je osigurati donošenje svih nedostajućih akata, dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sistema internih kontrola sa nadgledanjem odgovarajućih kontrolnih aktivnosti od strane nadležnih kod svakog budžetskog korisnika. Potrebno je da budžetski korisnici donesu Pravilnike o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika. Kantonalni Zakon o internoj reviziji staviti van snage i uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika.

Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu relevantne dokumentacije, te sačinjavati detaljna obrazloženja predviđenih potreba, izradu Budžeta u potpunosti uskladiti sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja propisanih akata u utvrđenim rokovima. Izvršenje budžeta uskladiti sa mjesečnim planovima novčanih tokova putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa Trezora. U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda pravovremeno izvršiti uravnoteženje istih sa rashodima u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Evidentiranje i usaglašavanje vlastitih prihoda vršiti u skladu sa odredbama Zakona o Trezoru u FBiH i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Donijeti provedbene akte kojim će se regulirati procedure postupanja nadležnog Ministarstva za privredu u dijelu utvrđivanja cijena koncesionih naknada i osiguranja nadzora nad provedbom sklopljenih ugovora o koncesijama, te utvrditi namjenu prihoda ostvarenih po osnovu koncesija. Redovno vršiti obračun i fakturisanje na osnovu zaključenih ugovora o koncesijama i potraživanja po istom knjigovodstveno evidentirati u Glavnoj knjizi Trezora, kao i poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu dugovanja po osnovu koncesionih naknada.

Potrebno je da budžetski korisnici donesu pravilnike o plaćama i naknadama. Prilikom obračuna dodatka na plaću obezbijediti potrebnu dokumentaciju, a isplatu istih vršiti u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i Zakona o radu.

Preispitati propise i akte kojima je utvrđeno da uvećanje plaće za rad noću ne isključuje uvećanje za rad subotom, nedjeljom i rad praznikom, kao i propise kojima je utvrđena visina naknade plaće za vrijeme suspenzije policijskih službenika te u skladu sa istim poduzeti odgovarajuće aktivnosti.

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove treba donijeti rješenja o isplati naknade troškova prevoza na posao i sa posla.

Potrebno je da ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja preispitaju način obračuna i isplate plaća po osnovu prekovremenog rada za nastavno osoblje, a koji se odnosi na uvećenje broja sati prekovremenog rada za 50 % i dodatno uvećenje za 30 %, te po istom poduzmu odgovarajuće mjere. Osigurati da OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ ugovorima o radu utvrdi koeficijente u skladu sa

važećim propisima, a da škole donose rješenja po osnovu mentorstva i drugih dodatka na plaću.

Preispitati opravdanost zaključivanja ugovora za obavljanje redovne nastave, a posebno imajući u vidu da se ugovori o djelu mogu zaključivati samo za poslove koji nisu utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Kod STŠ „Hasib Hadžović“ u ugovorima o vršenju privremenih i povremenih poslova potrebno je definisati naziv predmet za koje izvršioi posla obavljaju redovnu nastavu, iste zaključivati na rok predviđen zakonskim propisima, te obezbijediti izvještaje o izvršenom poslu, odnosno mjesečne iskaze održanih časova.

Potrebno je da Vlada odlukama o odobravanju sredstava općinama propiše namjenu korištenja sredstava, osigura namjensko korištenje i blagovremeno podnošenje izvještaja općina o utrošku istih.

Za realizaciju sredstava transfera „Podsticaj industrijskoj proizvodnji“ utvrditi kriterije za dodjelu sredstava sa mjerljivim parametrima na osnovu kojih bi se mogla izvršiti vrednovanje svrhe i cilja programa, zaključenim ugovorima utvrditi rokove za realizaciju projekata, osigurati izvještavanje o utrošku sredstava shodno ugovorima.

Osigurati dosljednu primjenu Programa „Subvencije javnim preduzećima“ u dijelu sačinjavanja investicionog programa od strane korisnika sredstava transfera sa svim elementima i fazama realizacije. Sa odabranim korisnicima zaključivati ugovore, te osigurati izvještavanje o utrošku sredstava kako je propisano odlukama o dodjeli.

Osigurati dosljednu primjenu Programa utroška „Podsticaji za poljoprivredu“ i Uputstva za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji prilikom raspodjele sredstava kao i u dijelu tačnog definisanja namjene korištenja sredstava potpore Programima u svrhu poljoprivredne proizvodnje. Rezervna sredstva koristiti za namjene predviđene Uputstvom za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Utvrditi mjerljive kriterije i parametre za ocjenu, rangiranje i vrednovanje podsticaja razvoja, poduzetništva i obrta, u cilju određivanja visine sredstava i rasporeda isih. Osigurati dosljednu primjenu Programa utroška a zaključenim ugovorima utvrditi rok za realizaciju projekata.

Potrebno je da Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice osigura dosljednu primjenu Programa utroška sredstava „Subvencije javnim preduzećima i ustanovama“, vrši nadzor nad utroškom sredstava kao i izvještavanje o namjenskom utrošku u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona.

Preispitati zaključene ugovore sa Pravnim i Ekonomskim fakultetom JU Univerzitet u Sarajevu u dijelu utvrđenih cijena i poduzeti odgovarajuće aktivnosti po istom. Navedenim ugovorima regulisati koji iznos se odnosi na tekuću budžetsku godinu, a koji na slijedeću, te propisati obavezu podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih. Odrediti mjerljive parametre i kriterije koji bi služili kao osnov za određivanje visine sredstava namjenjenih visokom školstvu.

U cilju vrednovanja programa aplikantata i određivanja visine sredstava za raspodjelu transfera za kulturu razraditi kriterije i utvrditi mjerljive parametre, a od korisnika sredstava obezbijediti izvještaje o namjenskom utrošku istih pojedinačno po programima.

Osigurati dosljednu primjenu Zakona o sportu Kantona u dijelu donošenja Pravilnika o kriterijima za finansiranje javnog interesa od strane nadležnih organa i propisati način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Ministarstvo obrazovanja treba da propiše način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera i da isti vrši.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja izvrši uvid u dokumentaciju vezano za dodjelu jednokratne bespovratne pomoći za rješavanje stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica i poduzme aktivnosti u cilju sprječavanja nenamjenskog korištenja sredstava.

Propisati način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom i objaviti javni poziv za dodjelu sredstava.

Ministarstvo za boračka pitanja treba razraditi kriterije za raspodjelu sredstava neprofitnim organizacijama u cilju ocjenjivanja i vrednovanja zahtjeva i programa aplikacija. Potrebno je da navedeno Ministarstvo sačinjava i Ministarstvu za finansije dostavlja izvještaj o utrošenim sredstvima u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona.

Prilikom raspodjele sredstava općinama po osnovu prikupljenih sredstava prema Zakona o vodama i namjenskih sredstava Direkcije za ceste, donijeti kriterije sa mjerljivim parametrima, na osnovu kojih bi vršila ocjena i vrednovanje svrhe predloženih projekata općina i utvrdila visina odobrenih sredstava. Zaključivati ugovore sa općinama i definisati rokove okončanja projekata, te propisati izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih.

Potrebno je da Direkcija cesta vrši nadzor nad namjenskim utroškom sredstava „Kapitalni grantovi nižim nivoima vlasti“ i sačinjava zapisnike o izvršenom nadzoru.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja izvrši uvid u izvještaje o utrošku sredstava, a za namjenski utrošak prihvata uplate izvršene na propisane račune. Propisati način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava i isti vršiti. Sredstva ovog transfera planirati i evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Pravovremeno poduzimati aktivnosti na pokretanju i provođenju postupaka nabavki radova, roba i usluga za potrebe budžetskih korisnika, te osigurati da tenderska dokumentacija sadrži sve elemente u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Nabavku stalnih sredstava evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine, potraživanja i obaveza Kantona, te uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je u narednom periodu u slučaju smanjenja ostvarenja prihoda pravovremeno izvršiti uravnoteženje istih sa rashodima u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Kontinuirano poduzimati mjere radi naplate potraživanja, a posebno u dijelu sumnjivih i spornih potraživanja, te utvrditi odgovornost za neblagovremeno poduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate potraživanja iz prethodnog perioda.

Potrebno je da se preispita osnovanost za donošenje odluke kojom je Direkcija robnih rezervi zadužena za nabavku energenata za zagrijavanje (lož ulje) i da se blagovremeno zaključuju ugovori kojima se reguliše isporuka toplotne energije. Nastaviti poduzete aktivnosti u cilju naplate potraživanja od JU „Centar za kulturu“ i JP „RTV“ Goražde.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2009. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da **nije postupljeno po preporukama** koje se odnose na:

- poduzimanje aktivnosti u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola usklađenih sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao i donošenje Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.
- planiranje izdataka i rashoda tokom izrade budžeta na osnovu realnih potreba budžetskih korisnika i donošenje odluka o preraspodjelama u samo iznimnim slučajevima u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Kantona.

- planiranje i korištenje sredstava u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona, za namjene određene budžetom do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, kao i u dijelu planiranja izdataka u visini planiranih vlastitih prihoda.
- poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH od strane Ministarstva za finansije u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika i izvještavanja istih o odobrenim operativnim planovima.
- donošenje pravilnika o plaćama od strane budžetskih korisnika kao i usklađivanje rješenja o plaćama sa važećim zakonskim propisima.
- preispitivanje opravdanosti uvođenja prekovremenog rada kao i plaćanja istog, te poduzimanje potrebnih mjera u skladu sa Zakonom o radu.
- donošenje internih pravilnika u skladu sa Odlukom o pravu, visini i načinu regulisanja troškova za uposlenke Kantona kojima bi se detaljnije regulisala upotreba službenih telefona, sredstava reprezentacije i drugih troškova koji nisu regulisani ostalim propisima.
- uređenje načina vršenja nadzora od strane Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, u cilju uspostavljanja kontrole nad trošenjem doznačenih sredstava transfera.
- dodjelu ugovora o isplati novčanih davanja korisnicima socijalne zaštite u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, evidentiranje izdataka za izvršene usluge po navedenom ugovoru na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, te preispitivanje opravdanosti visine istih.
- blagovremeno donošenje Programa utroška sredstava transfera “Podsticaj industrijskoj proizvodnji” i kriterija sa mjerljivim parametrima za ocjenu i vrednovanje programa i utvrđivanje visine odobrenih sredstava.
- korištenje sredstava Tekuće rezerve samo u slučaju hitnih i nepredviđenih izdataka i utvrđivanje kriterija za raspodjelu istih.
- planiranje postupka nabavke roba, usluga i radova po budžetskim korisnicima i na nivou Kantona i provođenje istih u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH.
- vršenje popisa sredstava u skladu sa zakonskim propisima, kojim je uređena obaveza usklađivanja stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
- poduzimanje dodatnih aktivnosti od strane budžetskih korisnika u cilju utvrđivanja vlasništva nad imovinom i knjigovodstveno evidentiranje iste.
- preispitivanje osnovanosti za donošenje odluke kojom je Direkcija robnih rezervi zadužena za nabavku energenata za zagrijavanje (lož ulje) i blagovremeno zaključivanje ugovora kojima se reguliše isporuka toplotne energije.
- utvrđivanje odgovornosti za neblagovremeno poduzimanje mjera u cilju naplate potraživanja.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno:

- knjigovodstveno evidentiranje troškova prijevoza učenika nije u potpunosti izvršeno u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- dosljedno poštivanje Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, ustroj pomoćnih analitičkih evidencija o vrstama izvršenih poticaja prema programima utroška sredstava, te obezbijedenje adekvatnog nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera.
- poduzimanje aktivnosti od strane Vlade Kantona u cilju naplate potraživanja od JU „Centar za kulturu“ i JP „RTV“ Goražde.

Preporuke po kojima su budžetski korisnici postupili:

- u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je evidentiranje sredstava u iznosu od 100.000 KM deponovanih kod ABS Banke d.d. Sarajevo.
- ispitana je opravdanost formiranja komisija i visine izvršenih isplata za rad članovima komisija.

4.2 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu, a osnov funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. **Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Takođe su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad budžetima, odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i izdacima i isplatama.**

Na nivou ministarstava i kantonalnih organa uprave, doneseni su pravilnici o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim su definisani organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Revizijom je utvrđeno da Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, nisu utvrđeni svi poslovi i zadaci koji se obavljaju u Ministarstvu (priprema plaća i naknada, izrada prijedloga Budžeta i praćenje njegovog izvršenja, izrada i rebalans finansijskog plana, priprema i dostavljanje Trezoru mjesečnih i kvartalnih operativnih planova, narudžbe i organizacija nabavki, vođenje knjige ulaznih računa, vođenje evidencije o nabavci kapitalne imovine i sitnog inventara, godišnje inventarisanje i usklađivanje sa stanjem u Trezoru). Bitno je istaći da ključno radno mjesto pomoćnika ministra za finansije u 2009. godini nije bilo popunjeno, što je uticalo na efikasno izvršavanje radnih zadataka i rukovođenje.

Tokom revizije za 2009. godinu konstatovano je da budžetski korisnici još uvijek nisu donijeli akte propisane Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se osigurali kontrolni postupci u načinu raspolaganja i trošenja javnih sredstava. Veći broj korisnika ima samo usvojene Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Budžetski korisnici (osim škola) nisu donijeli Pravilnike o plaćama kao ni Pravilnike o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima, iako je članom 62. Zakona o budžetima u FBiH propisano da budžetski korisnici imaju obavezu urediti sistem interne kontrole i donijeti navedeni pravilnik, kojim bi se osigurao način korištenja resursa u skladu sa postavljenim ciljevima i zaštita istih od gubitaka, prijevare ili lošeg upravljanja. Iako su prethodnim revizorskim izvještajem date preporuke za poboljšanje sistema internih kontrola, ne može se potvrditi da je uspostavljen cjelovit sistem internih kontrola kroz donošenje potrebnih akata, procedure praćenja primjene donesenih akata, identifikaciju nadležnosti i odgovornosti i procjenu rizika. Rukovodstvo ne vrši izvještavanje o identificiranim nepravilnostima interne kontrole na osnovu koje bi se poduzele odgovarajuće i brze korektivne mjere i identificirale slabosti i područja koja treba unaprijediti.

Kontrolne aktivnosti nisu dovoljno funkcionisale kod izrade, donošenja i izvršenja Budžeta za 2009. godinu, sa posebnim osvrtom na nerealno planiranje kod većeg dijela budžetskih korisnika, što je imalo za posledicu donošenje velikog broja odluka o preusmjeravanju sredstava unutar i između korisnika. Nakon donošenja drugih Izmjena Budžeta za 2009. godinu, tokom januara 2010. godine, Vlada Kantona je donijela značajan broj odluka o preusmjeravanju sredstava, čime je potvrđeno nastalo prekoračenje na pojedinim budžetskim pozicijama korisnika. **Posebno ističemo ne sačinjavanje mjesečnih operativnih planova od strane budžetskih korisnika, ne sačinjavanje mjesečnih i tromjesečnih planova novčanih tokova od strane Ministarstva finansija, nepostojanje adekvatnih kontrolnih aktivnosti prilikom obračuna i isplate prekovremenog rada i ugovora o djelu, sačinjavanja evidencija o isplatama članovima komisija, korištenje sredstava tekuće rezerve, realizacije tekućih transfera, utvrđivanja kriterija i primjene istih prilikom odabira korisnika transfera kao i utvrđivanja visine sredstava i neprovođenje adekvatnog nadzora od strane Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta i Direkcije za ceste nad namjenskim korištenjem sredstava odobrenih po tekućim transferima. Popis imovine i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije izvršeno u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.**

Također je uočeno da nedostaju adekvatne interne kontrole u Ministarstvu unutrašnjih poslova prilikom isplate putnih troškova i to u dijelu izdavanja putnih naloga i podnošenja izvještaja u propisanom roku, te utvrđivanja Normativa utroška goriva. Najveći broj budžetskih korisnika (osim Ministarstva finansija i Ministarstva unutrašnjih poslova) nije donio interne akte o načinu korištenja prava na upotrebu fiksnog i mobilnog telefona i reprezentacije u skladu sa Odlukom o pravu, visini i načinu regulisanja troškova za uposlenike Kantona u vezi upotrebe službenih telefona, sredstava reprezentacije i drugih troškova koji nisu regulisani drugim propisima.

Namjenska sredstva prikupljena na osnovu zakonskih propisa (posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opće i posebne vodne naknade, naknade za opće korisnu funkciju šuma i proširenu biološku reprodukciju šuma), čije je trošenje u nadležnosti pojedinih budžetskih korisnika, nisu iskazana na odgovarajućim pozicijama u Glavnoj knjizi Trezora već su ista oprihodovana u Budžetu Kantona. Navedeno knjigovodstveno evidentiranje može stvoriti mogućnost nenamjenskog trošenja istih.

Kada je u pitanju uspostava interne revizije u Kantonu u odnosu na prethodnu godinu stanje je nepromjenjeno, odnosno na osnovu Zakona o internoj reviziji u Bosansko-podrinjskom kantonu iz 2004. godine formiran je Ured za internu reviziju u kojem je uposlen samo glavni interni kantonalni revizor. Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika definisano je uspostavljanje interne revizije i kriteriji za uspostavljanje koji budžetski korisnici moraju ispuniti prilikom organizovanja interne revizije. Utvrđeno je da je programima utroška tekućih transfera koji su u nadležnosti Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, predviđeno da nadzor realizacije programa vrši Ured za internu reviziju Kantona. Međutim iz prezentirane dokumentacije nismo se mogli uvjeriti da je nadzor u potpunosti i obavljen. Ured za internu reviziju sačinio je Izvještaj o obavljenoj reviziji budžeta Kantona za 2008. godinu tek krajem 2009. godine, što ukazuje na ne blagovremenost odnosno da ovakvim načinom rada se ne ostvaruje glavni cilj interne revizije tj. poboljšanje poslovanja, funkcionisanje, transparentnost i jačanja sistema internih kontrola, kako je predviđeno članom 2. navedenog Zakona. Obzirom na organizaciju interne revizije i veličinu Kantona, smatramo da je za kvalitetnije obavljanje poslova interne revizije potrebno kontinuirano poduzimanje aktivnosti regulisanih važećim zakonskim propisima u oblasti interne revizije.

Potrebno je osigurati donošenje svih nedostajućih akata, dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sistema internih kontrola sa nadgledanjem odgovarajućih kontrolnih aktivnosti od strane nadležnih kod svakog budžetskog korisnika.

Potrebno je da budžetski korisnici donesu Pravilnike o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima kojim će se definisati upravljački, administrativni i računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja u

skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika.

Kantonalni Zakon o internoj reviziji staviti van snage i uspostaviti internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika.

4.3 Budžet za 2009. godinu

Budžet Bosansko-podrinjskog Kantona za 2009. godinu u iznosu od 40.967.390 KM kao i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu Skupština Kantona je usvojila 27.03.2009. godine. Do donošenja Budžeta, finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju Bosansko-podrinjskog Kantona za period od 01.01.-31.03.2009. godine, koju je Skupština donijela 26.12.2008. godine. Vlada je 17.04.2009. godine donijela Odluku o obustavljanju izvršavanja pojedinih rashoda i izdataka u Budžetu Kantona za 2009. godinu, kojim se privremenim mjerama obustavlja izvršenje svih rashoda u trajanju od 45 dana. Tokom godine, u slučaju nedostatka sredstava na pojedinim pozicijama, vršene su preraspodjele unutar korisnika i između korisnika, iz čega se može zaključiti da su budžetski korisnici stvarali obaveze veće od budžetom odobrenih sredstava, što nije u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH. Prve izmjene i dopune Budžeta

Skupština je usvojila dana 31.08.2009. godine kojim su prihodi i rashodi utvrđeni u iznosu od 38.962.798 KM, dok su **Drugim Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona usvojenim 24.12.2009. godine, utvrđeni prihodi i rashodi u iznosu od 38.962.798 KM, a isti je izvršen sa 38.261.138 KM.**

Budžetom Kantona za 2009. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2009. godinu	I Rebalans budžeta za 2009. Godinu	II Rebalans budžeta za 2009. godinu
1	2	3	4	5
I	UKUPNI PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE (1+2)	40.967.390	38.962.798	38.962.798
1	Prihodi	39.518.948	29.845.837	35.274.388
2.	Finansiranje	1.448.442	9.116.961	3.688.410
II	UKUPNI RASHODI	40.967.390	38.962.798	38.962.798
III	Razlika (višak/manjak)	-	-	-

Drugim Izmjenama i dopunama Budžeta za 2009. godinu planirane su tekuće potpore u iznosu od 8.597.489 KM od čega se na od primljene grantove iz Federacije BiH odnosi 7.254.571 KM, dok je u okviru finansiranja planiran dugoročni kredit po Stand by aranžmanu u iznosu od 3.480.000 KM. **Primljeni grantovi iz Federacije BiH planirani su bez adekvatne dokumentacije, budući da su Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH ista namijenjena Kantonu kao kreditna sredstva po Stand by aranžmanu, tako da je dugoročni kredit ostvaren u iznosu od 8.700.000 KM ili za 250% više u odnosu na plan, što nije u skladu sa članom 7. Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH.**

Ministarstvo financija je budžetskim korisnicima sa zakašnjenjem (10.11.2008. godine) uputilo Uputstvo o načinu i elementima izrade Budžeta za 2009. godinu, u koji nije uključen osnovni sadržaj Dokumenta okvirnog Budžeta (u daljem tekstu DOB) i indikativna gornja granica rashoda izvedena iz istog za svakog budžetskog korisnika. Većina budžetskih korisnika u svojim finansijskim planovima nije dostavila pismena obrazloženja predviđenih potreba i eventualnih odstupanja od iznosa utvrđenih u DOB-u, kako je propisano članom 11. Zakona o budžetima u FBiH. Ministarstvo financija je 23.01.2009. godine dostavilo Vladi Nacrt Budžeta za 2009. godinu, što nije u skladu sa članom 16. Zakona i što je rezultiralo kašnjenjem prilikom usvajanja Budžeta.

Budžetski korisnici nisu dostavljali tromjesečne i mjesečne planove izvršenja Budžeta Ministarstvu financija, u skladu sa Zakonu o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu, te je za iste Ministarstvo utvrđivalo mjesečni plan potrebnih sredstava. Ne može se potvrditi da su korisnici preuzimali obaveze za koja su sredstva namjenski iskazana u posebnoj dijelu Budžeta, ako je njihovo plaćanje usklađeno sa tromjesečnim i mjesečnim planom njegovog izvršavanja.

Ministarstvo financija nije sačinjavalo mjesečne planove novčanih tokova putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa Trezora i koji predstavljaju osnovu za izvršavanje Budžeta. Nisu sačinjavani mjesečni planovi alokacija raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima koje odobrava ministar financija, što nije u skladu sa članom 28. Zakona o budžetima u FBiH. Također ne može se potvrditi da je vršeno tromjesečno i mjesečno budžetsko izmirenje obaveza u skladu sa likvidnosti budžeta i preuzetim obavezama budžetskih korisnika do visine planirane u godišnjem finansijskom planu korisnika.

Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu relevantne dokumentacije, a uz budžetske zahtjeve sačinjavati detaljna obrazloženja predviđenih potreba. Izradu Budžeta u potpunosti uskladiti sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja propisanih akata u utvrđenim rokovima.

Izvršenje budžeta uskladiti sa mjesečnim planovima novčanih tokova putem kojih se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa Trezora. U slučaju smanjenja ostvarenja prihoda pravovremeno izvršiti uravnoteženje istih sa rashodima u skladu sa zakonskim propisima.

4.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2009. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2009. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u iznosu od 37.775.094 KM, a struktura istih sa indeksima ostvarenja, daje se u sljedećoj tabeli:

R. br	Opis	Budžet za 2009. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2009. godinu	Ostvareno u 2008. godini	Ostvareno u 2009. godini	Index 6/4	Index 6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	Prihodi, primici i financiranje (A+B)	40.967.390	38.962.798	38.354.999	37.775.094	96,95	98,49
	A. Prihodi i primici (1+2+3+4)	39.518.948	35.482.798	38.354.999	29.075.094	81,94	75,81
1.	Poreski prihodi	29.920.954	24.316.230	28.281.241	24.561.403	101,01	86,85
1.1	Prihodi od indirektnih poreza	26.762.489	22.209.076	25.027.157	22.410.335	100,91	89,54
1.2	Ostali poreski prihodi	3.158.465	2.107.154	3.254.084	2.151.068	102,08	66,10
2.	Neporezni prihodi	2.067.994	2.360.667	2.128.260	2.259.443	95,71	106,16
2.1	Prihod od poduzetnič. aktivnosti	98.558	212.255	102.146	192.317	90,61	188,28
2.2	Naknade i takse i prihod i od usl.	1.699.436	1.926.484	1.772.744	1.851.783	96,12	104,46
2.3	Novčane kazne	270.000	221.928	253.370	215.343	97,03	84,99
3.	Potpore	7.530.000	8.597.489	7.937.372	2.254.248	26,22	28,40
4.	Kapitalni primici	150.000	208.412	8.126	-	-	-
B	Finansiranje (5+6)	1.298.442	3.480.000	-	8.700.000	250	-
5	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	1.298.442	-	-	-	-	-
6	Zajmovi primljeni kroz državu	-	3.480.000	-	8.700.000	250	-

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 24.561.403 KM i u odnosu na planirane veći su za 245.173 KM ili 0,99 %. U strukturi ovih prihoda najveću stavku čine prihodi od indirektnih poreza 22.410.335 KM ili 91,24 % ukupnih poreskih prihoda. Tekuće potpore u iznosu od 2.254.248 KM se najvećim dijelom odnose na doznake iz Budžeta FBiH.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.259.443 KM što je u odnosu na planirana sredstva manje za 101.224 KM ili 4,48 %, a u odnosu na prošlu godinu veći su za 131.183 KM. Najznačajnije učešće u strukturi neporeznih prihoda imaju prihodi od javnih usluga (naknade i takse) sa 1.851.783 KM i isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 3,88 %.

Na nivou Kantona donesena je 2008. godine Uredba o utvrđivanju vlastitih prihoda kao i načina i rokova raspodjele vlastitih prihoda, kojom su utvrđeni vlastiti prihodi korisnika budžeta, način i rokovi raspodjele. Navedenom Uredbom je propisano da korisnici donesu pojedinačne Pravilnike kojima će se detaljnije urediti ova oblast. Najveći broj korisnika koji ostvaruju vlastite prihode nisu donijeli Pravilnike kojim bi se utvrdile vrste vlastitih prihoda kao i rashodi koje se pokrivaju iz istih (Ministarstvo finansija, Ministarstvo obrazovanja, Osnovna škola „Vitkovići“ i MSŠ „Enver Pozderović“). Ministar finansija je u 2009. godini donio Uputstvo o prikupljanju, evidentiranju i raspolaganju vlastitim prihodima od strane korisnika, kojim je utvrđeno da podaci u evidencijama u pomoćnim knjigama korisnika, moraju biti usklađeni sa podacima u Glavnoj knjizi Trezora.

Budžetski korisnici, koji ostvaruju vlastite prihode, nisu vršila usaglašavanje evidentiranih vlastitih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora, što nije u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Prihodi po osnovu datih koncesija ostvareni su u iznosu od 93.193 KM. Prema podacima Ministarstva za privredu, na području Kantona je potpisano 16 koncesionih ugovora.

Vlada Kantona nije donijela akte kojima bi utvrdila visinu naknade po dodijeljenoj koncesiji, način obračuna i kriterije za izračunavanje naknada. Nadležno Ministarstvo za privredu nije vršilo obračun, niti fakturisanje koncesionih naknada, niti je utvrđen dug koncesionara po osnovu naknada za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine, korištenje voda i izgradnju i korištenje malih hidroelektrana, na osnovu zaključenih ugovora o koncesijama. Prema većini prezentiranih ugovora o koncesijama, utvrđeno je plaćanje koncesione naknade u četiri dijela, odnosno kod ugovora o korištenju voda mjesečno izmirenje koncesione naknade. Koncesionari nisu redovito plaćali naknadu u skladu sa navedenim ugovorima niti su dugovanja koncesionara evidentirana na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora, niti u pomoćnim evidencijama. Utvrđeno je da kontrolu izvršavanja prava i obaveza propisanu zaključenim ugovorima su provodili samo nadležni kantonalni inspektori. Nije prezentirana dokumentacija o izvršenom nadzoru od strane nadležnog Ministarstva, kako je propisano članom 50. kantonalnog Zakona o koncesijama.

Utvrđeno je da Vlada donijela Odluku o dodjeli koncesije za istraživanje i eksploataciju gipsa privrednom društvu „Š-BOOK“ d.o.o Sarajevo 23.12.2008. godine, kojom je utvrđeno da ukoliko koncesionar ne potpiše

Ugovor o koncesiji u roku od 60 dana od dana donošenja ove Odluke, prestaje pravo na zaključenje Ugovora. Sa koncesionarem „Š-BOOK“ d.o.o Sarajevo, Vlada je zaključila Ugovor o korištenju koncesije tek 08.05.2009. godine, odnosno nakon isteka roka predviđenog navedenom Odlukom. Ne može se potvrditi ni poštivanje zaključenog ugovora sa „Kaja company“ d.o.o Goražde u dijelu obračuna naknade definisane članom 4. Ugovora, prema kojem se naknade plaća u visini od 0,03 KM za 1 kg prodane ribe i 1 % iznosa dobiti ostvarene po godišnjem obračunu koncesionara počev od 2008. godine. Utvrđeno je da se koncesijska naknada plaćala samo po osnovu prodane ribe i za period od 22.12.2008.-31.10.2009. godine i iznosila je ukupno 15 KM. Količina prodane ribe je utvrđena samo na osnovu knjigovodstvene evidencije koncesionara.

Nije utvrđena namjena korištenja ostvarenih prihoda (sredstava) po osnovu koncesija, te smatramo da je potrebno aktima propisati namjenu korištenja prihoda prikupljenih po osnovu koncesija. Revizijom je utvrđeno da nije vršen obračun zateznih kamata za ne blagovremeno plaćanje naknade za korištenje koncesije u skladu sa zaključenim ugovorima o koncesijama.

Evidentiranje i usaglašavanje vlastitih prihoda vršiti u skladu sa odredbama Zakona o Trezoru u FBiH i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinštenog računa Trezora.

Donijeti provedbene akte kojim će se regulirati procedure postupanja nadležnog Ministarstva za privredu u dijelu utvrđivanja cijena koncesionih naknada i osiguranja nadzora nad provedbom sklopljenih ugovora o koncesijama. Utvrditi namjenu prihoda ostvarenih po osnovu koncesija. Potrebno je redovno vršiti obračun i fakturisanje na osnovu zaključenih ugovora o koncesijama i potraživanja po istom knjigovodstveno evidentirati u Glavnoj knjizi Trezora. Poduzeti sve zakonom propisane mjere za naplatu dugovanja po osnovu koncesionih naknada.

4.5 Tekući rashodi

U Konsolidovanom izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu, ukupno ostvareni rashodi, izdaci i finansiranje u 2009. godini, iskazani su u iznosu od 38.261.138 KM, što je u odnosu na odobreni Budžet od 38.962.798 KM manje za 701.660 KM ili za 1,83 %. Struktura rashoda i izdataka, prikazana je u sljedećoj tabeli:

Red. Broj	Vrsta rashoda	Budžet za 2009. godinu	Izvršenje Budžeta za 2008. g	Izvršenje Budžeta za 2009. g	Index (5/3*100)	Index (5/4*100)
1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO (A+B)	38.962.798	39.605.916	38.261.138	98,20	96,60
	A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+ III)	38.506.988	39.217.708	36.805.339	95,58	93,85
	I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d)	36.254.466	36.993.005	34.961.489	96,43	94,51
	a) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)	18.581.931	18.458.149	18.456.445	99,32	99,99
1.	Bruto plaće i naknade	14.716.052	14.129.358	14.637.393	99,47	103,60
2.	Naknade troškova zaposlenih	2.141.730	2.561.750	2.088.214	97,50	81,52
3.	Dopr. poslodavca i ost. dopri.	1.724.149	1.767.041	1.730.838	100,39	97,95
	b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)	3.738.484	3.890.521	3.503.974	93,73	90,06
4.	Putni troškovi	88.778	120.482	69.699	78,51	57,85
5.	Izdaci za energiju	583.217	683.223	542.988	93,10	79,47
6.	Izdaci za komunalne usluge	411.599	385.925	402.545	97,80	104,31
7.	Nabavka materijala	331.137	465.324	306.593	92,59	65,89
8.	Usluge prijevoza i goriva	143.577	716.037	132.642	92,38	18,52
9.	Unajmljivanje imov. i opreme	87.607	37.117	83.721	95,56	225,56
10.	Izdaci za tekuće održavanje	588.139	390.340	566.369	96,30	145,10
11.	Osiguranje, bankarske usl.	71.147	69.668	63.674	89,50	91,40
12.	Ugovorne usluge	1.433.283	1.022.405	1.335.743	93,19	130,65
	c) Tekući grantovi (od 13 do 19)	13.808.451	14.512.501	12.875.513	93,24	88,72
13.	Grant. drugim nivoima vlade	4.080.100	5.225.495	4.016.635	98,44	76,87
14.	Grantovi pojedincima	6.394.183	5.866.888	6.181.477	96,67	105,36
15.	Grantovi nep. Organizacijama	313.000	815.404	298.311	95,31	36,58
16.	Subvencije javnim preduzećima	2.883.200	2.447.469	2.240.680	77,72	91,55
18.	Ostali grantovi – povrat i drugo	71.968	157.245	77.410	107,56	49,23
19.	Gr. za poticaj razvoja, poduz. i obrta	66.000	-	61.000	92,42	-

d) Izdaci za kamate i ostale naknade (20)		125.600	131.834	125.557	99,97	95,24
20.	Izdaci za inostrane kamate	125.600	131.834	125.557	99,97	95,24
II KAPITALNI IZDACI (e+f)		2.247.022	2.224.703	1.843.850	82,06	82,88
e) Kapitalni grantovi (od 21 do 22)		716.900	394.760	704.230	98,23	178,39
21.	Kapitalni grantovi dr. nivoima vlasti	318.900	285.000	317.994	99,72	111,58
22.	Kap. gra. pojedincima i nep.org	398.000	109.760	386.236	97,04	351,89
f) Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 23 do 27)		1.530.122	1.829.943	1.139.620	74,48	62,28
23.	Nabavka građevina	680.819	155.950	644.655	94,69	413,37
24.	Nabavka opreme	196.400	299.957	143.050	72,84	47,69
25.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	99.800	58.186	4.800	4,81	8,29
26.	Nab. stalnih sredstava u obl.prava	157.775	33.100	149.629	94,84	452,05
27.	Rekon. i investic. održ.	395.328	1.282.750	197.486	49,95	15,40
III. TEKUĆA REZERVA		5.500	-	-	-	-
B. FINANSIRANJE (28)		455.810	388.208	455.799	100	117,41
28.	Otplate dugova primlj. kroz Državu	455.810	388.208	455.799	100	117,41

4.5.1 Bruto plaće i naknade troškova uposlenih

Bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinosi na teret poslodavca su drugim izmjenama i dopunama Budžeta za 2009. godinu planirane u iznosu od 18.581.931 KM. Isti su realizirani u iznosu od 18.456.445 KM, od čega se na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi 16.725.607 KM.

Većina budžetskih korisnika nije donijela Pravilnike o plaćama i naknadama, odnosno iste imaju samo ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja. Prema izjavi nadležnih pravilnici o plaćama i naknadama nisu doneseni iz razloga što kantonalna Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće nije usklađena sa federalnom Uredbom (visina naknada kantonalnom Uredbom propisana je na nižem nivou u odnosu u federalnu uredbu). Kantonalna Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće Uredbom Vlade Kantona prestala je da važi 30.01.2009. godine, a 13.11.2009. godine između Vlade, Koordinacije Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama Kantona i Sindikalne organizacije državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama Kantona postignut je Sporazum o utvrđivanju visine osnovice za plaću i naknada koje nemaju karakter plaće za 2009. i 2010. godinu.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada kod Službe za zajedničke poslove kantonalnih organa uprave, Kantonalne uprave civilne zaštite, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva za finansije, Kantonalne uprave za šumarstvo, Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

Služba za zajedničke poslove kantonalnih organa uprave obračun i isplatu naknade plaće za izvršeni prekovremeni rad vršila je na osnovu rješenja o određivanju prekovremenog rada i evidencije o prekovremenom radu bez donošenja rješenja o isplati za prekovremene sate.

Analizom prekovremenog rada u **Ministarstvu za finansije** uočeno je da su se donosila rješenja o uvođenju prekovremenog rada i rada u neradne dane u kojima je već određen broj sati prekovremenog rada i utvrđeno da se plaća uvećano za 50%. Poređenjem evidencije produženog rada i naprijed navedenih rješenja utvrđeno je da se evidentirani i isplaćeni broj sati razlikuje, odnosno kod jednog uposlenika evidentirano je 7 sati rada subotom a plaćanje je izvršeno za 21 prekovremeni sat, dok je kod dugog uposlenika evidentirano 50 sati prekovremenog i 18 sati rada subotom a plaćanje je izvršeno za 40 sati prekovremenog rada. Nisu prezentirani zahtjevi za uvođenje prekovremenog rada niti rješenja o isplati istog.

U **Ministarstvu unutrašnjih poslova** izvršena je isplata prekovremenog rada ostvarenog u januaru 2009. godine za dodatno angažovanje na čišćenju prostorija nakon sanacije elektroinstalacija i zamjene itisona u zgradi Ministarstva, te unos i kontrolu podataka za obračun plaća, ali za isto nije prezentiran zahtjev za uvođenje prekovremenog rada, evidencija prekovremenih sati rada niti je doneseno rješenje o uvođenju prekovremenog rada. U dostavljenom očitovanju priložen je akt o odobravanju i plaćanju prekovremenog rada koji je sačinjen nakon izvršenog prekovremenog rada, kao i spisak uposlenika koji su obavljali isti. Navedeni spisak ne može se smatrati adekvatnom evidencijom o prekovremenom radu. Rješenjima o odobravanju isplate utvrđeno je da zaposlenici imaju pravo na povećanu plaću za prekovremeni rad najmanje 30% od bruto satnice, dok je isplata izvršena kao 50% uvećanja za prekovremeni rad i 30% uvećanja za rad u neradne dane. Uvidom u Pravila za obračun i isplatu plaća, naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće, a koja je ministar

finansija donio u februaru 2009. godine i platne liste uočeno je da uvećanje plaće policijskih službenika za rad noću ne isključuje uvećanje za rad subotom, nedjeljom i rad praznikom (uvećanje iznosi 65% odnosno 85%), kao i da policijski službenik u vrijeme suspenzije ima pravo na 70% odnosno 85% od svoje plaće.

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove pojedinim uposlenicima vrši obračun i isplatu naknade troškova prevoza na posao i sa posla na osnovu rješenja izdatih od drugih budžetskih korisnika kod kojih su zaposlenici bili u radnom odnosu 2002 i 2003 godine.

Kod ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja na početku polugodišta direktor donese rješenje o broju prekovremenih sati, pri čemu se različito postupalo obzirom da neke škole donose „Dopunsko rješenje o plaći zaposlenika“, a druge „Rješenje o broju prekovremenih sati“. Kao evidencija prekovremenog rada koriste se iskazi održanih časova, prekovremeni rad se plaća na način da se broj sati prekovremenog rada uveća za 50% te se tako uvećani sati dodatno uvećavaju za 30%.

Za ostale uposlenike koji nisu nastavno osoblje škole nisu prezentirale potrebnu dokumentaciju za obračun i isplatu prekovremenog rada. Naime, OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ dana 27.01.2009. godine donijela je dopunsko rješenje o plaći zaposleniku na radnom mjestu KV vozač da će isti u periodu od 26.01. do 30.06.2009. godine prekovremeno raditi 1,5 sati dnevno, dok SŠ „Enver Pozderović“ obračun i isplatu prekovremenog rada vrši na osnovu rješenja o odobravanju dežurstva, odnosno nije prezentirano rješenje o uvođenju prekovremenog rada.

Utvrđeno je da škole ne donose rješenja po osnovu mentorstva i drugih dodataka na plaću, te da kod OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ ugovorima o radu definisani koeficijenti nisu usklađeni sa važećim propisima.

Potrebno je da budžetski korisnici donesu pravilnike o plaćama i naknadama. Prilikom obračuna dodataka na plaću kao što su prekovremeni rad, rad noću, rad subotom i nedjeljom i rad na dan državnog praznika potrebno je prethodno prikupiti potrebnu dokumentaciju (zahtjev za uvođenje istog, rješenje o uvođenju, rješenje o isplati i potrebne evidencije o prisutnosti na radu), a isplatu navedenih dodataka na plaću vršiti u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora i Zakona o radu.

Preispitati propise i akte kojima je utvrđeno da uvećanje plaće za rad noću ne isključuje uvećanje za rad subotom, nedjeljom i rad praznikom, kao i propise kojima je utvrđena visina naknade plaće za vrijeme suspenzije policijskih službenika te u skladu sa istim poduzeti odgovarajuće aktivnosti.

Potrebno je da Kantonalna uprava za inspekcijske poslove donese rješenja o isplati naknade troškova prevoza na posao i sa posla.

Potrebno je da ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja preispitaju način obračuna i isplate plaća po osnovu prekovremenog rada za nastavno osoblje, a koji se odnosi na uvećanje broja sati prekovremenog rada za 50 % i dodatno uvećanje za 30 %, te po istom poduzmu odgovarajuće mjere. Osigurati da OŠ „Mehmedalija Mak Dizdar“ ugovorima o radu utvrdi koeficijente u skladu sa važećim propisima, a da škole donose rješenja po osnovu mentorstva i drugih dodataka na plaću.

4.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 3.503.974 KM i odnosu na plan manji su za 6,27 %. U strukturi ovih troškova najveće učešće imaju ugovorene i druge posebne usluge sa 1.335.743 KM, zatim izdaci za tekuće održavanje sa 566.369 KM i izdaci za energiju 542.988 KM.

U okviru **ugovorenih usluga** najznačajniji su izdaci po osnovu ugovora o djelu (335.443 KM), naknade skupštinskim zastupnicima (287.465 KM), ostale nespomenute usluge (192.189 KM), kompjuterske usluge (60.721 KM), naknade za rad u komisijama (59.744 KM) i usluge reprezentacije (47.093 KM).

U postupku revizije izvršen je uvid u dokumentaciju po osnovu **ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima** i najveći dio ovih troškova odnosi se na troškove po ugovorima koje su ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja zaključivale u cilju obavljanja redovne nastave i za provođenje ispitivanja vanrednih kandidata.

Kod JU STŠ „Hasib Hadžović“ na ovoj poziciji evidentirano je 78.050 KM. Uvidom u dokumentaciju uočeno je da ugovori o vršenju privremenih i povremenih poslova ne sadrže naziv predmeta za koje izvršioци posla obavljaju redovnu nastavu i da su se isti zaključivali na rok duži od tri mjeseca (na period od 01.09.2008. do 30.06.2009. godine, odnosno od 07.09. do 31.12.2009. godine), što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu. U toku revizije navedena škola nije prezentirala izvještaje o izvršenom poslu po zaključenim ugovorima, odnosno iskaze održanih časova.

Potrebno je ispitati opravdanost zaključivanja ugovora za obavljanje redovne nastave, a posebno imajući u vidu da se ugovori o djelu mogu zaključivati samo za poslove koji nisu utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Kod STŠ „Hasib Hadžović“ u ugovorima o vršenju privremenih i povremenih poslova potrebno je definisati naziv predmet za koje izvršioци posla obavljaju redovnu nastavu, iste zaključivati na rok predviđen zakonskim propisima, te obezbijediti izvještaje o izvršenom poslu, odnosno mjesečne iskaze održanih časova.

4.5.3 Tekući transferi

Tekući transferi su planirani u iznosu od 13.808.451 KM, a realizovani su 12.875.513 KM. Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2009. godinu je uređeno da resorna ministarstva predlažu na usvajanje Vladi program utroška sredstava sa prethodno utvrđenim kriterijima dodjele istih. Na osnovu usvojenih programa utroška vršena je realizacija sredstava tekućih transfera. U okviru istih najveći iznos se odnosi na isplatu sredstava pojedincima 6.181.477 KM (beneficije za socijalnu zaštitu, zdravstvena zaštita, izdaci za raseljene osobe, prijevoz učenika, stipendije učenika i ostala davanja) koji su regulisani zakonskim propisima.

Tekući transferi **Vlade Kantona** iskazani su u iznosu od 2.907.100 KM, od čega je 2.880.000 KM doznačeno općinama na osnovu Odluka Vlade, kojima nije definisana namjena korištenja sredstava. Doznačavanje sredstava općinama vršeno je u linearnom iznosu. Uvidom u dostavljene izvještaje općina o utrošku sredstava može se konstatovati da su se sredstva koristila za bruto plaće i naknade zaposlenih, materijalne troškove, tekuće i kapitalne transfere. Također ne može se potvrditi da su poštivane Odluke o dodjeli sredstava, kojima je propisano da su korisnici dužni prije odobravanja sredstava za naredni mjesec podnijeti Izvještaj o utrošku za prethodni mjesec.

Potrebno je da Vlada Kantona odlukama o odobravanju sredstava općinama propiše namjenu korištenja sredstava, osigura namjensko korištenje i blagovremeno podnošenje izvještaja općina o utrošku istih.

Kod **Ministarstva za privredu**, na poziciji tekući transferi iskazan je iznos 930.772 KM, a koji se odnosi na doznake: drugim nivoima vlasti 38.500 KM, javnim preduzećima 824.272 KM i za poticaj razvoju poduzetništva i obrta 61.000 KM.

Transfer za podsticaj industrijskoj proizvodnji iskazan je u iznosu od 160.000 KM. Zaključkom Skupštine Kantona od 19.05.2009. godine data je saglasnost na Program „Podsticaj industrijskoj proizvodnji za 2009. godinu“, kojim je utvrđeno da će se odobrena sredstva rasporediti pojedinačnim odlukama Vlade a shodno apliciranim zahtjevima privrednih društava, gdje će Komisija formirana od strane Ministarstva cijeniti i predlagati dodjelu sredstava. Utvrđeno je da nije izvršena objava Javnog poziva za dostavljanje prijave za tražena sredstva a Program utroška je objavljen na oglasnim pločama Kantona i Radio-televiziji Bosansko-podrinjskog kantona. Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi na osnovu čega je izvršeno bodovanje, jer su sredstva raspodijeljena u različitim procentima od traženog iznosa sredstava. Komisija za prihvatanje i ocjenu zahtjeva za dodjelu sredstava je sačinila tabelarni pregled sa prijedlogom visine sredstava u kojem su navedeni korisnici sredstava, obim i vrsta aktivnosti za tražena sredstva, vrsta djelatnosti, broj stalno uposlenih radnika, iznos traženih sredstava, za koje nam je dato usmeno obrazloženje da su korišteni kao orijentacioni kriteriji. Sa korisnicima sredstava su zaključeni ugovori o korištenju sredstava, ali istim nisu definisani rokovi za realizaciju projekata. Prema prezentiranoj dokumentaciji, nismo se mogli uvjeriti da su korisnici sredstava uredno izvještavali Ministarstvo o fazama realizacije i to najmanje jednom u tri mjeseca kako je regulisano

zaključenim ugovorima. Od strane ministra za privredu formirana je Komisija koja je izvršila nadzor i kontrolu namjenskog utroška sredstava i sačinila Izvještaj.

Za realizaciju sredstava transfera „Podsticaj industrijskoj proizvodnji“ utvrditi kriterije za dodjelu sredstava sa mjerljivim parametrima na osnovu kojih bi se mogla izvršiti vrednovanje svrhe i cilja programa, zaključenim ugovorima utvrditi rokove za realizaciju projekata, osigurati izvještavanje o utrošku sredstava shodno ugovorima.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 92.870 KM od čega je 85.000 KM realizovano na osnovu Programa „Subvencije javnim preduzećima za 2009. godinu“, na koji je saglasnost dala Skupština Kantona Odlukom od 19.05.2009. godine. Shodno navedenom Programu i Pravilniku o izvorima sredstava, uslovima, načinu i postupku dodjele sredstava, javna preduzeća su aplicirala na Javni poziv za odabir korisnika, nakon čega je Komisija za provođenje poziva za zakašnjenjem (15 dana u odnosu na utvrđeni datum u Javnom pozivu) izvršila otvaranje projekata i bodovanje prema utvrđenim kriterijima. Pojedina javna preduzeća prilikom dostavljanja zahtjeva i kandidiranja programa Ministarstvu, nisu dostavila Investicioni program na način kako je predviđeno Javnim pozivom u dijelu sadržaja programa sa svim elementima i fazama realizacije (nije definisana svrha ulaganja sredstava kao ni očekivani rezultati, način praćenja i izvještavanje). Utvrđeno je da u potrebnoj dokumentaciji koji su dužni priložiti korisnici sredstava nije decidno naveden datum izmirenja obaveza korisnika sredstava po osnovu PIO/MIO, zdravstvenog osiguranja i poreznih obaveza. Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi dosljedna primjena utvrđenih kriterija u dijelu bodovanja vrste i obima aktivnosti. Revizijom je utvrđeno da se nisu zaključivali pojedinačni ugovori sa korisnicima kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana, kao i definisali rokovi okončanja projekata. Nismo se mogli uvjeriti da je Komisija za kontrolu utroška sredstava tromjesečno izvještavala Vladu, kako je propisano Odlukom Vlade o dodjeli sredstava.

Osigurati dosljednu primjenu Programa „Subvencije javnim preduzećima“ u dijelu sačinjavanja investicionog programa od strane korisnika sredstava transfera sa svim elementima i fazama realizacije.

Potrebno je prilikom raspodjele sredstava javnim preduzećima, zaključivati ugovore sa korisnicima, kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana, kao i definisali rokovi okončanja projekata. Osigurati izvještavanje o utrošku sredstava kako je propisano odlukama o dodjeli sredstava.

Transfer za primarnu poljoprivrednu proizvodnju iskazan je u iznosu od 571.402 KM. Vlada Kantona je donijela Odluku o davanju saglasnosti na Program „Podsticaji za poljoprivredu“ za 2009. godinu, kojim su definisane vrste, osnovni i posebni kriteriji i način ostvarivanja novčanih potpora. Pravna i fizička lica koja ispunjavaju opće i posebne kriterije propisane ovim Programom, podnose zahtjev i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji Ministarstvu za privredu, koje nakon utvrđivanja činjeničnog stanja, obrade i provjere dokumentacije, zahtjeve za isplatu dostavlja Ministarstvu za finansije.

Može se konstatovati da prilikom raspodjele sredstava podsticaja po participacijama (15.000 KM) i sredstava potpora Programima u svrhu poljoprivredne proizvodnje (15.500 KM), shodno kantonalnom Uputstvu za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, nije formirana Komisija Ministarstva koja je trebala razmatrati prispjele zahtjeve i donositi konačnu odluku o ostvarivanju podsticaja. Utvrđeno je da je o iznosu i korisnicima sredstava kojima se daje novčana potpora na prijedlog ministra odlučivala Vlada Kantona. Također je utvrđeno da Uputstvom nije definisano šta se podrazumijeva potporom Programima u svrhu poljoprivredne proizvodnje, odnosno definisana je samo obveza korisnicima da dostave Program.

Rezervna sredstva su realizirana u iznosu od 37.494 KM za koja se ne može u potpunosti potvrditi da su korištena u slučaju potrebe za povećanjem obima utvrđenih novčanih podsticaja u poljoprivrednoj proizvodnji ili za uklanjanje posljedica koje su nastale od prirodnih ili drugih nesreća.

Programom utroška sredstava predviđeno je da je Udruženje građana „Farmer“-proizvođač mlijeka, korisnik sredstava sufinansiranja nabavke visokogavidnih junica. Međutim, utvrđeno je da je na osnovu Odluke Vlade o odobravanju novčanih sredstava od 18.12.2009. godine izvršena doznaka sredstava humanitarnoj organizaciji

HILFSWERK Austrija (50.000 KM) na ime obezbjeđenja dijela finansijskih sredstava za realizaciju projekta „Nabavka i isporuka steonih junica za potrebe povratnika i socijalno ugroženih porodica na području BiH“, što je u suprotnosti sa procedurom dodjele utvrđene navedenim Programom utroška. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da Ministarstvo nije izvršilo nadzor nad utroškom doznačenih sredstava Općini Foča-Ustikolina (10.000 KM) na ime rekonstrukcije i sanacije otkupne stanice.

Osigurati dosljednu primjenu Programa utroška „Podsticaji za poljoprivredu“ i Uputstva za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji prilikom raspodjele sredstava kao i u dijelu tačnog definisanja namjene korištenja sredstava potpore Programima u svrhu poljoprivredne proizvodnje.

Potrebno je rezervna sredstva koristiti za namjene predviđene Uputstvom za ostvarivanje novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Transfer za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta iskazan je u iznosu od 61.000 KM. Skupština Kantona je 19.05.2009. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na Program „Transferi za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ za 2009. godinu, kojim je definisano da će se raspodjela sredstava vršiti na osnovu Javnog konkursa i utvrđenih kriterija. Prilikom odabira korisnika i visine sredstava koja će im se dodijeliti, korišteni su kriteriji koji su dosta uopšteni, tako da se ne može ocijeniti ispravnost visine dodijeljenih sredstava niti potvrditi da su odobrena sredstva u potpunosti realizovana za svrhe predviđene Programom (podrška za zapošljavanje, povećanje broja registrovanih obrtnika, malih i srednjih preduzeća, promocija i javno predstavljanje naučnih i praktičnih dostignuća, očuvanje tradicionalnih esnafskih zanata, povećanje uposlenosti mladih i žena). Navodimo iznos od 6.000 KM doznačen Obrtničkoj komori Kantona na osnovu Ugovora o korištenju sredstava za koji ne možemo potvrditi da predstavlja podsticaj razvoju poduzetništva i obrta, odnosno da su sredstva utrošena za namjene predviđene Programom utroška sredstava. Revizijom je utvrđeno da su sa korisnicima sredstava zaključeni pojedinačni ugovori kojima nije utvrđen rok za realizaciju projekata.

Potrebno je za ocjenu, rangiranje i vrednovanje podsticaja razvoja, poduzetništva i obrta utvrditi mjerljive kriterije i parametre na osnovu kojih će se odrediti visina sredstava i vršiti raspored istih na korisnike. Osigurati dosljednu primjenu Programa utroška a zaključenim ugovorima utvrditi rok za realizaciju projekata.

Tekući transferi **Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice** iskazani su u iznosu od 1.416.408 KM, a odnose se na realizaciju Programa utroška sredstava „Subvencije javnim preduzećima i ustanovama“, na koji je Vlada Odlukom od 23.04.2009. godine dala saglasnost. Najveći dio realiziranih sredstava odnosi se na doznaku Kantonalnom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.188.198 KM, prema Sporazumu o dinamici ispunjenja odredaba Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH zaključenog 31.05.2007. godine između Vlade, Kantonalnog sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu Bosansko-podrinjskog Kantona, J.Z.U „Kantonalna bolnica“ Goražde, J.U. Dom zdravlja „Dr. Isak Samakovlija“ Goražde, J.U. Dom zdravlja Ustikolina, J.U. Dom zdravlja Prača, J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona, i J.U. Zavod za zdravstveno osiguranje Kantona. Programom utroška je utvrđeno da će se shodno navedenom Sporazumu, sredstva Zavodu za zdravstveno osiguranje rasporediti u 12 jednakih mjesečnih rata u iznosu od po 110.000 KM prema zahtjevu Zavoda. Sporazumom je definisano da će Vlada putem Zavoda doznačiti mjesečno 15% sredstava za bruto plaće uposlenika na iznose koji su se do sada isplaćivali u zdravstvenim ustanovama za mjesečne bruto plaće, što iznosi mjesečno 45.000 KM. Prema izjavi nadležne osobe, odredbe navedenog Sporazuma u 2009. godini nisu se mjenjale, a nije ni prezentirana dokumentacija o tome kako je utvrđena mjesečna rata u iznosu od 110.000 KM. Sporazumom je utvrđeno da su korisnici sredstava obavezni da sredstva koje će dobiti za povećanje plaća isključivo koriste za tu namjenu, počev od 01.06.2007. godine.

Transfer **Domu za stara i iznemogla lica** iskazan je u iznosu od 101.000 KM. Programom utroška sredstava je propisano da će se sredstva raspoređivati Domu prema dinamici ispunjavanja usvojenog programa mjera za zaštitu korisnika Doma, o čemu nam nije prezentirana dokumentacija kao ni navedeni program mjera. Prema priloženoj dokumentaciji, sredstva su utrošena za izmirenje obračunatih a neisplaćenih plaća po osnovu Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i zaposlenika u JU „Dom za stara i iznemogla lica“

Goražde. Za izmirenje navedenih obaveza zaključen je 18.05.2009. godine Sporazum između JU „Dom za stara i iznemogla lica“, zaposlenika Doma, Samostalnog sindikata PPDIVUT i Sindikalne organizacije PPDIVUT. Vlada Kantona nije potpisnik navedenog Sporazuma ali je Zaključkom od 05.06.2009. godine dala saglasnost na isti.

Za sredstva doznačena Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i Domu za stara i iznemogla lica nisu dostavljeni izvještaji korisnika o provedenim aktivnostima koja su odobrena za finansiranje iz Programa utroška sredstava, koje su korisnici nakon utroška odobrenih sredstava u roku od 15 dana bili dužni dostaviti Ministarstvu, niti su dostavljani mjesečni periodični izvještaji o provedenim aktivnostima sa periodičnim finansijskim izvještajem.

Utvrđeno je da od strane Ministarstva nije propisana forma i sadržaj izvještaja o utrošku sredstava, koja će biti prilagođena namjeni utroška sredstava i koja će omogućavati istom procjenu rezultata postignutim sredstvima iz programa i njihovu evaluaciju, kako je propisano Programom utroška sredstava. Za sredstva doznačena Kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i Domu za stara i iznemogla lica nisu dostavljeni izvještaji korisnika o provedenim aktivnostima koje su odobrene za finansiranje iz Programa utroška sredstava, a koje su korisnici u roku od 15 dana nakon utroška odobrenih sredstava, bili dužni dostaviti Ministarstvu. Iz prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi da je izvršen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

Sredstva za subvencioniranje Zavoda za javno zdravstvo iskazana su u iznosu od 117.517 KM. Također utvrđeno je da je Zavodu za javno zdravstvo Kantona izvršena doznaka 7.000 KM za nabavku 500 doza vakcina za rizične grupe stanovništva, prije nego je Vlada donijela Odluku o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Programa utroška, kojim su naknadno obuhvaćeni ovi izdaci.

Ministarstvo za socijalnu politiku o utrošku tekućih transfera nije izvijestilo Ministarstvo za finansije, kako je propisano Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona za 2009. godinu.

Potrebno je da Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice osigura dosljednu primjenu Programa utroška sredstava „Subvencije javnim preduzećima i ustanovama“, vrši nadzor nad utroškom sredstava kao i izvještavanje o namjenskom utrošku u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta Kantona.

Kod **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** na poziciji tekućih transfera realizovano je ukupno 1.456.137 KM od čega se na transfere drugim nivoima odnosi 1.098.135 KM, transfere pojedincima 346.627 KM i transfer iz oblasti nauke 11.375 KM.

U okviru transfera drugim nivoima vlasti **transfer za informisanje** iskazan je 374.130 KM. U skladu sa odredbama Zakona o radio-televiziji Kantona, kojim je propisano da se iz Budžeta Kantona osiguravaju finansijska sredstva za isplatu plaća i doprinosa za najviše 20 zaposlenika, najveći dio sredstava (294.000 KM) dodijeljen je JP „RTV“ d.o.o. Goražde. Ostatak sredstava namijenjen je projektima za informisanje i Centru za stručnu obuku za prvih pet mjeseci 2009. godine i neizmirene obaveze istih iz 2008. godine. 29.04.2009. godine donesen je Zakon o prestanku važenja Zakona o osnivanju JU „Centar za stručnu obuku“ Goražde, i istim se zaposlenici, oprema i arhiva istog raspoređuju u srednje škole „Džemal Bijedić“ i „Hasib Hadžović“ Goražde, poslije čega je Vlada Kantona donijela Plan raspoređivanja zaposlenika, opreme i arhiva i Zaključak o odobravanju navedenog plana.

Na osnovu pojedinačnih odluka o odobravanju novčanih sredstava i zaključenih ugovora o izvođenju dislocirane nastave u Goraždu, između Vlade Kantona i Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (150.000 KM), odnosno Vlade Kantona i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (212.905 KM), **transfer za visoko školstvo** ostvaren je u ukupnom iznosu od 362.905 KM.

Sa Pravnim fakultetom za školsku 2008/2009 godinu ugovor je zaključen 03.09.2008. godine na ukupan iznos od 200.000 KM i prema odredbama istog u toku 2009. godine evidentirano je 150.000 KM. Za školsku 2009/2010 godinu (period 01.09.2009. do 30.09.2010. godine) ugovor je zaključen 11.02.2010. godine na iznos od 349.368 KM. Potrebno je istaći da u ugovoru nisu naznačeni pojedinačni iznosi obaveza za četiri mjeseca 2009., odnosno osam mjeseci 2010. godine, niti je izvršeno evidentiranje stvarnih obaveza za 2009. godinu obzirom da se školska godina razlikuje od budžetske godine. Vlada je 20.08.2008. godine sa Ekonomskim fakultetom za školsku 2008/2009 godinu zaključila ugovor o izvođenju dislocirane nastave u iznosu od 210.467

KM. Istim je predviđeno plaćanje prve rate u iznosu od 60.476 KM do 15.10.2008. godine, a ostatak od 150.000 KM platiti u 10 jednakih mjesečnih rata, do 10-og u narednom mjesecu za protekli mjesec. Za školsku 2009/2010 godinu ugovor je zaključen 22.10.2009. godine na iznos od 227.905 KM, s tim da se prva rata od 27.905 KM plaća do 25.10.2009. godine, a ostatak od 200.000 KM u deset jednakih rata od po 20.000 KM, do 10-og u narednom mjesecu za protekli mjesec. U 2009. godini izvršeno je evidentiranje 105.000 KM za školsku 2008/2009 godinu (sedam puta po 15.000 KM) i 107.905 KM za školsku 2009/2010 godinu (27.905 KM i 80.000 KM). Shodno navedenom može se konstatovati da se u pogledu plaćanja nisu dosljedno poštovale odredbe ugovora, niti je izvršeno evidentiranje rashoda i obaveza u periodu kada su isti i nastali tako da se ne može potvrditi iznos rashoda iskazanih na navedenoj poziciji.

Sastavni dio ugovora su aneksi ugovora koji sadrže finansijski dio, odnosno obračun i visinu troškova predavanja i vježbi, poreza, dnevnica, ostalih troškova i doprinosa fakultetima u različitim iznosima po fakultetima.

Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi na osnovu čega je utvrđena visina ugovorenog iznosa (cijena predavanja i vježbi po predmetu, dnevnice i ostali troškovi). Primjera radi navodimo da su u ugovoreni iznos uključene i dnevnice profesorima koje su se različito obračunavale po fakultetima (Pravni fakultet 60 KM, a Ekonomski fakultet 100 KM). Korisnici sredstava ne sačinjavaju izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava, da Ministarstvo obrazovanja ne provodi nadzor nad namjenskim utroškom sredstava, niti je isto propisano drugim aktom. Shodno navedenom, a kako su sredstva realizovana samo na osnovu finansijske kalkulacije koja predstavlja planirane veličine, ne može se potvrditi da je ista jednaka ostvarenju niti da su korisnici sredstva namjenski utrošili.

Preispitati zaključene ugovore sa Pravnim i Ekonomskim fakultetom JU Univerzitet u Sarajevu u dijelu utvrđenih cijena i poduzeti odgovarajuće aktivnosti po istom. Navedenim ugovorima regulisati koji iznos se odnosi na tekuću budžetsku godinu, a koji na slijedeću, te propisati obavezu podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava za izvođenje dislocirane nastave. Odrediti mjerljive parametre i kriterije koji bi služili kao osnov za određivanje visine sredstava namjenjenih visokom školstvu.

Sredstva sa pozicije **transfer za kulturu** realizovana su u iznosu od 61.100 KM. Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da kriteriji za raspodjelu sredstava nisu dovoljno razrađeni i da nisu utvrđeni mjerljivi parametri, te isti nisu mogli poslužiti za vrednovanje programa aplikanata i određivanje visine sredstava za raspodjelu. Korisnici sredstava kojima su ista dodijeljena po osnovu većeg broja programa dostavili su kumulativne izvještaje o utrošku sredstava iz kojih se u većini slučajeva ne može utvrditi pravdanje utroška sredstava po pojedinim programima, kao ni da li su svi programi realizovani. Iako je programom utroška sredstava predviđeno da nadzor u realizaciji utroška budžetskih sredstava provodi Ured interne revizije, Ministarstvo finansija i resorno Ministarstvo obrazovanja, uočeno je da isti provodi samo Ured interne revizije. Obzirom da je Program utroška sredstava donesen u oktobru 2009. godine, a odluke o dodjeli sredstava polovinom novembra 2009. godine, korisnici sredstava su ista imali na raspolaganju tek krajem 2009. ili početkom 2010. godine kada je većina kulturnih manifestacija završena, te je ovakvo odobravanje sredstava predstavljalo refundaciju ranije stvorenih troškova.

U cilju vrednovanja programa aplikanata i određivanja visine sredstava za raspodjelu transfera za kulturu razraditi kriterije i utvrditi mjerljive parametre, a od korisnika sredstava obezbijediti izvještaje o namjenskom utrošku istih pojedinačno po programima.

Utrošak sredstava **transfera za sport** izvršen je po Programu iz marta 2009. godine u iznosu od 300.000 KM. Navedenim programom određeni su korisnici i plan raspodjele sredstava, te obaveza Sportskog saveza Kantona da vrši raspodjelu doznačenih sredstava. Istim je također regulisano da nadzor realizacije utroška sredstava vrši Ured interne revizije, Ministarstvo finansija i Ministarstvo obrazovanja. U januaru 2008. godine Sportski savez Kantona donio je Pravilnik o kriterijima za raspodjelu sredstava za oblast sporta iako je kantonalnim Zakonom o sportu predviđeno da Pravilnik o kriterijima za finansiranje javnog interesa donosi Ministar uz saglasnost Sportskog saveza. Sportskom savezu na ime redovnih mjesečnih tranši za sportska društva i rad Saveza ukupno je dodijeljeno 254.000 KM, za ljekarski pregled sportista 10.000 KM, dok su 3.000 KM sportska takmičenja u osnovnim i srednjim školama i 30.000 KM kao podrška sportskim klubovima po

osnovu zahtjeva istih (po 10.000 KM muškom rukometnom klubu, ženskom rukometnom klubu i fudbalskom klubu iz Goražda). Utvrđeno je da Ministarstvo obrazovanja nije obezbijedilo evidenciju o ukupnoj visini sredstava dodijeljenih putem Sportskog saveza pojedinim klubovima, kao i da ne provodi nadzor nad namjenskim utroškom sredstava od strane Saveza i sportskih klubova predviđen navedenim Zakonom.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zakona o sportu Kantona u dijelu donošenja Pravilnika o kriterijima za finansiranje javnog interesa od strane nadležnih organa i propisati način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Iz naprijed navedenog može se zaključiti da Ministarstvo obrazovanja nije osiguralo nadzor nad namjenskim utroškom sredstva transfera za koje je isto nadležno.

Ministarstvo obrazovanja treba da propiše način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera i da isti vrši

Ministarstvo za boračka pitanja u toku 2009. godine izvršilo je 555.541 KM sa pozicije grantovi pojedincima i 195.687 KM sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama.

Komisija za dodjelu jednokratne bespovratne pomoći za rješavanje stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica 18.01.2010. godine sačinila je Izvještaj o izvršenoj kontroli utroška sredstava dodijeljenih prema odlukama Vlade Kantona u toku 2008. godine, te je konstatovala da pet korisnika nije namjenski utrošilo sredstva u ukupnom iznosu od 19.659 KM. Komisija nije predložila poduzimanje mjera u cilju sprječavanja nenamjenskog utroška sredstava, niti je isto regulisano donesenim aktima kojima je regulisana ova oblast. Iako je Zakonom o izvršenju Budžeta za 2009. godinu, za najmanje 80% sredstava propisana obaveza da se raspodjela istih sa pozicije grantovi pojedincima vrši na osnovu javnih poziva za apliciranje, od ovlaštene osobe tim za reviziju dobio je obrazloženje da javni poziv za 2009. godinu nije proveden iz razloga što je ovo pravo regulisano Zakonom o dopunskim pravima boraca. Na osnovu Odluke Vlade od 28.12.2009. godine, zaključeni su ugovori sa korisnicima sredstava u januaru 2010. godine na osnovu kojih je izvršeno evidentiranje ovih izdataka u iznosu 82.441 KM na 31.12.2009. godine.

Potrebno je da resorno Ministarstvo izvrši uvid u dokumentaciju vezano za dodjelu jednokratne bespovratne pomoći za rješavanje stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica te poduzme aktivnosti u cilju sprječavanja nenamjenskog korištenja sredstava. Propisati način vršenja nadzora namjenskog utroška sredstava i isti blagovremeno obavljati, te u cilju pravičnosti i transparentnosti objaviti javni poziv za apliciranje, te po istom izvršiti vrednovanje i ocjenjivanje pristiglih zahtjeva.

Grantovi neprofitnim organizacijama realizovani su na osnovu Programa utroška sredstava i objavljenih javnih oglasa za raspodjelu sredstava. Ova sredstva su dodijeljena za sufinansiranje redovne djelatnosti udruženja boračkih populacija, za realizaciju projekata od interesa za boračku populaciju (udruženjima čija se redovna djelatnost ne finansira iz Budžeta Kantona) i za organizaciju manifestacija i memorijalnih turnira. Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da postavljeni kriteriji za raspodjelu sredstava nisu mjerljivi i da ne mogu poslužiti za vrednovanje prispjelih zahtjeva i programa potencijalnih korisnika sredstava, niti za određivanje visine sredstava.

Potrebno je razraditi kriterije za raspodjelu sredstava neprofitnim organizacijama kako bi isti mogli poslužiti za ocjenjivanje i vrednovanje zahtjeva i programa aplikacija i određivanje visine sredstava za raspodjelu.

Suprotno odredbama Zakona o izvršenju Budžeta Kantona za 2009. godinu Ministarstvo za boračka pitanja o utrošenim sredstvima za sve transfere u nadležnosti istog nije izvještavalo Ministarstvo za finansije.

Potrebno je da Ministarstvo za boračka pitanja sačinjava i Ministarstvu za finansije dostavlja izvještaj o utrošenim sredstvima u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Kantona.

4.5.4 Ostali nalazi

Ugovor o formiranju kreditne linije za kreditiranje projekata za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih zaključen je između Vlade i CBS Banke d.d. Sarajevo 07.09.2004. godine, prema kojem banka učestvuje u

formiranju kreditne linije sa 200.000 KM, a Kanton sa 100.000 KM na period od 5 godina. Revizijom je utvrđeno da Vlada Kantona kao deponent nije vršila monitoring namjenskog utroška sredstava definisan članom 7. Ugovora. Dopisom od 04.02.2009. godine NLB Banka (pravni sljednik CBS Banke) je izvjestila Ministarstvo za privredu da ukupan iznos 300.000 KM nije realiziran u svrhu kreditiranja zapošljavanja i samozapošljavanja mladih. Prema sačinjenoj Informaciji Ministarstva za privredu, koju je Vlada Zaključkom od 23.10.2009. godine primila k znanju, naglašava se da se nije raspolagalo sa informacijama vezanim za plasiranje kreditnih sredstava. Novčana sredstva sa pripadajućom kamatom su dana 23.09.2009. godine vraćena na depozitni račun Kantona. Postavlja se pitanje opravdanosti deponovanja novčanih sredstava u Banci u periodu od 5 godina, a da nije izvršena realizacija kreditnih sredstava shodno zaključenom Ugovoru i da od strane nadležnih nisu poduzimane mjere po istom.

Revizijom je utvrđeno da Vlada Kantona kao deponent nije vršila monitoring namjenskog utroška sredstava definisan Ugovorom o formiranju kreditne linije za kreditiranje individualnih poljoprivrednih gazdinstava zaključenim 09.04.2004. godine između Vlade i CBS Banke, kao ni kontrolu raspolaganja sredstvima po Ugovoru o deponovanju i plasmanu finansijskih sredstava zaključenim 09.08.2004. godine između Vlade i ABS Banke za rješavanje stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica sa prostora Kantona. Ministarstvo za privredu nije sačinilo Izvještaj o implementaciji kreditne linije za kreditiranje individualnih poljoprivrednih gazdinstava sa pokazateljima korisnika kredita, odobrenih iznosa te efekata kreditne linije. Novčana sredstva su istekom ovog ugovora vraćena na depozitni račun Kantona u 2009. godini. Također je utvrđeno da Ministarstvo za boračka pitanja nije sačinilo Izvještaj o stanju odobrenih kredita i stanju novčanih sredstava na izdvojenom računu Banke po osnovu navedenog ugovora sa ABS Bankom.

4.5.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi na nivou Kantona izvršeni su u iznosu od 704.230 KM, što je 98,23 % ostvarenje u odnosu na planirane. Kapitalni grantovi općinama isplaćeni su u iznosu od 177.994 KM, nižim nivoima vlasti 140.000 KM i neprofitnim organizacijama 386.236 KM.

Kapitalni transferi **Ministarstva za privredu** iskazani su u iznosu od 140.000 KM i odnose se na realizaciju Programa utroška sredstava „Kapitalni grantovi nižim nivoima vlasti“ prikupljenih po osnovu Zakona o vodama, za koji je Vlada Kantona 17.09.2009. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti. Prilikom kandidiranja programa općine nisu sačinile zahtjeve za sufinansiranje na način kako je predviđeno Programom utroška sredstava u dijelu sadržaja programa (nisu naznačeni očekivani efekti nakon realizacije projekta, stepen spremnosti projekta za realizaciju, stepen realizacije i mogućnost okončanja projekta). Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrđeno je da je Komisija za ocjenu zahtjeva općina za odobravanje sredstava, izvršila ocjenu zahtjeva i predložila visinu sredstava po općinama bez mjerljivih parametara, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena i vrednovanje svrhe i cilja programa. Dato je obrazloženje da su korišteni opći kriteriji kao i da je uzet u obzir princip jednake zastupljenosti stanovništva lokalnih zajednica u rješavanju prioritarnih potreba u oblasti vodoprivrede. Sa općinama nisu zaključeni pojedinačni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana i definisali rokovi okončanja projekata.

Na osnovu Odluke Vlade o odobravanju novčanih sredstava od 04.11.2009. godine, izvršena je doznaka 40.000 KM Općini Goražde na ime učešća u sufinansiranju Projekta proširenja sistema vodosnabdijevanja naselja Biserna i Gornji Pargani. Općina Goražde je dana 23.03.2010. godine dostavila dopis u kojem je izvjestila Ministarstvo da nije pristupila realizaciji navedenog projekta zbog manje realizacije prihoda Općine Goražde u 2009. godini, te da iz navedenih razloga izvođač radova sa kojim je zaključen ugovor 14.08.2009. godine, još nije uveden u posao. Također je navedeno da su sredstva planirana u Prijedlogu Budžeta Općine za 2010. godinu. S obzirom na naprijed navedeno, kao i da su sredstva Općini Goražde doznačena 20.11.2009. godine, postavlja se pitanje opravdanosti dodjele istih koja nisu pravovremeno realizovana.

Transfer Direkcije za ceste Kantona iskazan je u iznosu od 130.900 KM a odnosi se na realizaciju Programa utroška „Kapitalni grantovi nižim nivoima vlasti“, na koji je Vlada Zaključkom od 14.05.2009. godine dala saglasnost. Prema navedenom Programu i Pravilniku o izvorima sredstava, uslovima, načinu i postupku dodjele sredstava od 07.05.2009. godine, općine su aplicirale na Javni poziv, nakon čega je Komisija za dodjelu

sredstava za zakašnjenjem (13 dana u odnosu na utvrđeni datum u Javnom pozivu) izvršila otvaranje, razmotrila prispijele projekte i predložila visinu sredstava po općinama. Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da je izvršeno bodovanje projekata, kako je predviđeno Javnim pozivom i Rješenjem o formiranju Komisije. Raspodjela sredstava izvršena na osnovu uopštenih kriterija čijom primjenom se ne može ocijeniti ispravnost visine sredstava dodijeljenih općinama. Ističemo da pojedinačni ugovori sa općinama nisu zaključeni, kojima bi se uredili međusobna prava i obaveze, kao i utvrdili rokovi za realizaciju projekata. Ovo navodimo iz razloga što je Općina Foča-Ustikolina na ime odobrenog projekta izvođenja radova na sanaciji i rekonstrukciji lokalnih puteva sa utvrđenim dionicama, ugovor sa izvođačem radova zaključila tek 10.05.2010. godine, što ukazuje da sredstva nisu pravovremena realizovana (sredstva su Općini doznačena 10.11.2009. godine).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Komisija za nadzor i kontrolu namjenskog utroška sredstava, formirana od strane ministra za privredu 07.01.2010. godine, je vršila samo formalan uvid u dostavljenu finansijsku dokumentaciju korisnika sredstava, tako da se ne može potvrditi da je izvršen nadzor kod korisnika sredstava na terenu, kao i da su sačinjeni zapisnici o izvršenom nadzoru.

Prilikom raspodjele sredstava općinama po osnovu prikupljenih sredstava prema Zakona o vodama i namjenskih sredstava Direkcije za ceste, donijeti kriterije sa mjerljivim parametrima, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena i vrednovanje svrhe predloženih projekata općina i utvrditi visina odobrenih sredstava. Zaključivati ugovore sa općinama, kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze ugovornih strana, definisali rokovi okončanja projekata i izvještavanje korisnika sredstava o utrošku istih u utvrđenim rokovima.

Potrebno je da Direkcija cesta vrši nadzor nad namjenskim utroškom sredstava „Kapitalni grantovi nižim nivoima vlasti“ i sačinjava zapisnike o izvršenom nadzoru.

Na poziciji kapitalnih transfera **Ministarstvo za boračka pitanja** evidentiralo je 231.000 KM grantova pojedincima i 37.000 KM grantova neprofitnim organizacijama. Za provođenje postupka po navedenom Ministarstvo je donijelo Program utroška sredstava i Pravilnik o uslovima i načinu odobravanja bespovratnih novčanih sredstava za stimulisanje zapošljavanja i samozapošljavanja pripadnika boračkih populacija. Navedenim Programom je predviđeno subvencioniranje dijela troškova registracije firme, doprinosa i poreza na i iz plaća i troškova opremanja radnog mjesta i nabavka opreme, te obaveza da se 80% sredstava rasporedi po javnom pozivu, a 20% prema prijedlogu Ministarstva. Komisija je 22.01.2009. godine na osnovu Javnog poziva sačinila izvještaj o zaprimljenim zahtjevima i konstatovala da devet aplikanata ispunjava uslove, a Vlada Kantona je 13.03.2009. godine donijela Odluku o odobravanju novčanih sredstava u iznosu od 90.000 KM. Za realizaciju sredstava za ove namjene u iznosu od 120.000 KM objavljen je Javni oglas 03.09.2009. godine. Komisija za odabir korisnika je vrednovala dostavljene aplikacije, te je 15.12.2009. godine sačinila konačnu rang listu i utvrdila da uslove po javnom pozivu ispunjava 16 aplikanata, na osnovu čega je po Odlukama Vlade 31.12.2009. godine na poziciji kapitalni grantovi pojedincima evidentirano 150.000 KM.

Odlukom Vlade od 17.04.2009. godine odobrena su sredstva „IN ŠEH KRUG“ d.o.o. Goražde u iznosu od 28.000 KM na ime „očuvanja radnih mjesta pripadnika boračkih populacija, odnosno novčane pomoći za pravazilaženje teške ekonomske krize i nastavak proizvodnje“. Navedeno pravno lice zahtjev za dodjelu sredstava nije podnijelo po objavljenim naprijed navedenim javnim pozivima, niti su sredstva dodjeljena za namjene predviđene Programom utroška sredstava. Uvidom u izvještaj o utrošku navedenih sredstava, utvrđeno je da se utrošak istih nije pravdao dokazima o uplati doprinosa na propisane žiro račune, nego uplatama u korist Union banke kao „uplata pozajmice po spisku po osnovu doprinosa“.

S obzirom na namjenu sredstava za stimulisanje zapošljavanja i samozapošljavanja pripadnika boračkih populacija, ista nisu mogla biti planirana i evidentirana na poziciji kapitalnih transfera što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo za pitanje boraca izvrši uvid u izvještaje o utrošku sredstava, a za namjenski utrošak sredstava prihvata uplate izvršene na propisane račune. Propisati način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava i isti vršiti.

Sredstva transfera planirati i evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.6 Nabavke, kapitalni izdaci i primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH

Postupke nabavke materijala i usluga (kancelarijski materijal, gorivo, lož ulje, osiguranje imovine, lica i vozila, održavanje i servisiranje imovine i opreme) za potrebe svih budžetskih korisnika Kantona provodi Komisija za javne nabavke imenovana rješenjem Premijera Vlade. Kao i prethodnih godina na nivou Kantona nije donesen Plan nabavki roba i usluga sa definisanim predmetima nabavke, vrijednostima, obimom i količinama predmeta nabavke.

Okvirni sporazumi zaključeni u 2008. godini za nabavku materijala i usluga bili su na snazi do 15.08.2009. godine. Odlukom Vlade od 15.07.2009. godine pokrenut je otvoreni postupak nabavke roba i usluga za potrebe budžetskih korisnika za 2009/2010. godinu (dvanaest lotova). Međutim zbog kasnog pokretanja postupka nabavke, kao i obustavljanja istog zbog uloženih prigovora i žalbi od strane ponuđača, navedena procedura do kraja 2009. godine nije okončana. Dio predmeta nabavke je poništen zbog nedovoljnog broja ponuda (nabavka sredstava za održavanje higijene, servisiranje i održavanje kopir aparata) dok su postupci nabavke kancelarijskog materijala, goriva, lož ulja i osiguranja uposlenika poništeni rješenjima Ureda za razmatranje žalbi. Tek u 2010. godini zaključeni su ugovori za dio predmeta nabavke (osiguranje imovine, vozila, nabavka informatičkog materijala, tekuće održavanje zgrada, prevoz učenika i studenata). Zaključkom Vlade od 19.08.2009.godine data su ovlaštenja budžetskim korisnicima da se do odabira novih dobavljača primjenjuju Okvirni sporazumi za 2008/2009. godinu. **Iz navedenog može se zaključiti da za nabavku materijala i usluga za 2009. godinu nisu blagovremeno pokrenuti postupci nabavke tako da nisu ni zaključeni ugovori sa dobavljačima u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**

Izdaci za tekuće održavanje cesta i mostova (ljetno i zimsko) kod Ministarstva privrede-Direkcije za ceste iskazani su 458.025 KM. Postupak odabira najpovoljnijeg izvođača radova za redovno (ljetno) održavanje pokrenut je u maju 2009. godine, a Vlada je tek Zaključkom od 19.06.2009. godine usvojila Program održavanja regionalnih i lokalnih cesta na području Kantona za 2009. godinu (kojim je za ove namjene planirano 179.000 KM). Isto tako, Vlada je tek u oktobru 2009. godine usvojila Program utroška sredstava „**Rekonstrukcija cesta i mostova na području Kantona**“, kada je i pokrenut postupak odabira najpovoljnijeg izvođača radova. **Za navedene nabavke tekućeg održavanja i rekonstrukcije, u tenderskoj dokumentaciji nisu date količinske specifikacije traženih radova, tako da je odabir najpovoljnijeg izvođača izvršen na osnovu jediničnih cijena što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, kojima su propisane neophodne informacije koje tenderska dokumentacija treba da sadrži.** Nakon odabira najpovoljnijih izvođača radova **naknadno** su utvrđene količinske specifikacije radova za tekuće održavanje, tako da su 27.07.2009. godine zaključeni ugovori sa „Okac“ d.o.o. Goražde za održavanje cesta sa tučačkim zastorom (73.300 KM) i održavanje mostova (7.884 KM) i sa „Goražde putevi“ d.d. Goražde za održavanje cesta sa asfaltnim zaslonom (95.780 KM). Za rekonstrukciju cesta i mostova na području Kantona prije zaključenja ugovora, utvrđena je ukupna vrijednosti radova, o čemu nije prezentirana adekvatna dokumentacija, a 19.12.2009. godine zaključen je ugovor sa „Goraždeputevi“ d.d. Goražde u vrijednosti od 174.547 KM, sa definisanim rokom trajanja ugovora do 31.08.2010. godine i plaćanjem po završetku radova. **Iz naprijed navedenog konstatujemo da nisu blagovremeno pokrenute aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstva održavanja cesta i rekonstrukcije cesta i mostova, koji bi trebali biti osnov za utvrđivanje vrste, obima i količine planiranih radova.**

Izdaci za nabavku stalnih sredstava planirani su u iznosu od 1.530.122 KM, a realizovani 1.139.620 KM od čega je nabavka: građevina 644.655 KM, opreme 143.050 KM, stalnih sredstava u obliku prava 149.629 KM, rekonstrukcije i investicionog održavanja 197.486 KM.

Kod MSŠ „**Enver Pozderović**“ **Goražde na poziciji nabavka zgrada** iskazan je iznos od 628.975 KM, a odnosi se na finansiranje radova nadogradnje drugog sprata zgrade-faza I. Za izvođenje navedenih radova krajem 2008. godine zaključen je ugovor sa „Okac“ d.o.o. Goražde u vrijednosti 565.543 KM, a tokom 2009. godine zaključena su dva aneksa ugovora u ukupnom iznosu 79.791 KM za dodatne radove. Od ukupno

ugovorene vrijednosti radova od 645.334 KM izvršeno je 621.956 KM, a radovi su okončani u oktobru 2009. godine. Kod **Srednje stručne škole „Džemal Bijedić“ Goražde** na poziciji **kapitalnih izdataka za rekonstrukciju i investiciono održavanje** iskazan je iznos 106.368 KM, a odnosi se na izvođenje radova na rekonstrukciji zgrade škole po zaključenom ugovoru sa „Kaja Company“ d.o.o. Goražde. Naprijed navedena ulaganja kod ove dvije škole su knjigovodstveno evidentirana samo na poziciji kapitalnih izdataka bez evidentiranja na propisanim pozicijama stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Na poziciji **nabavke stalnih sredstava u obliku prava** kod Ministarstva urbanizma i prostornog uređenja iskazan je iznos od 140.854 KM. Najveći dio ovih izdataka (119.093 KM) odnosi se na realizaciju ugovora zaključenog 17.11.2008. godine između Vlade i Urbanističkog zavoda RS za izradu Prostornog plana za područje Kantona za period 2008.-2028. godine. Ugovorena je ukupna vrijednost usluge od 198.488 KM i plaćanje u pet rata (od kojih u 2010. godini dospijavaju 3 rate), sa rokom izvršenja usluge od 495 kalendarskih dana od uplate avansa.

Kod **Uprave za šumarstvo na poziciji rekonstrukcija zemljišta** evidentiran je iznos od 20.000 KM koji se odnosi na sredstava doznačena Javnom preduzeću „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o. Goražde na osnovu Odluke Vlade od 28.12.2009. godine za sufinansiranje Projekta pošumljavanja. Za realizaciju navedenih sredstava, Vlada je 23.10.2009. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na Program utroška sredstava „Rekonstrukcija i investiciono održavanje“ u iznosu od 20.000 KM kojim su definisani uslovi i način raspodjele navedenih sredstava. Na osnovu prezentirane dokumentacije može se konstatovati da je Javno preduzeće „Bosansko-podrinjske šume“ d.o.o. Goražde navdene radove izvelo u periodu mart-april 2009. godine, tako da dodijeljena sredstva u stvari predstavljaju refundaciju troškova navedenom preduzeću. **Navedeni izdaci su nepravilno knjigovodstveno evidentirani na poziciji kapitalnih izdataka i isti su trebali biti planirani i iskazani na propisanim pozicijama tekućih transfera, kako je propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Na poziciji **rekonstrukcija cesta i mostova kod Direkcije za ceste** evidentiran je iznos od 10.000 KM, a odnosi se na sredstava koja su Odlukom Vlade od 05.11.2009. godine doznačena Mjesnoj zajednici Berič, na ime pomoći prilikom asfaltiranja dionice puta Berič-Spahovići. **S obzirom da se radi o finansiranju radova na cesti koja nije u nadležnosti Kantona navedeno se trebalo realizirati sa pozicije kapitalnih transfera u skladu sa važećim propisima.**

Pravovremeno poduzimati aktivnosti na pokretanju i provođenju postupaka nabavki radova, roba i usluga za potrebe budžetskih korisnika i osigurati da tenderska dokumentacija sadrži sve elemente u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH.

Nabavku stalnih sredstava evidentirati na propisanim pozicijama u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.7 Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2009. godine

Na osnovu Odluke Vlade Kantona od 18.12.2009. godine o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja Kantona na dan 31.12.2009. godine, imenovane su komisije za provođenje godišnjeg popisa i to Glavna Centralna popisna komisija i Centralne popisne komisije za: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice kao i pojedinačne komisije za popis stalnih sredstava kod ostalih kantonalnih ministarstava i uprava te komisije za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza Kantona.

Odlukom Vlade od 26.02.2010. godine usvojen je Elaborat Glavne Centralne popisne komisije o popisu imovine svih budžetskih korisnika sa stanjem na dan 31.12.2009. godine. **Iz prezentiranog Elaborata ne može se potvrditi da je izvršeno usklađivanje stanja sredstava i izvora sredstava iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.** Naime, u Elaboratu nije dat uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava, obaveza i potraživanja. Također nije iskazano knjigovodstveno stanje

stalnih sredstava, dok je Glavna Centralna popisna komisija preuzela stanja obaveza i potraživanja iz konsolidovanog bruto bilansa, **tako da se može konstatovati da nije izvršen stvarni fizički popis i da knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Uvidom u Izvještaj o obavljenom popisu Vlade, utvrđeno je da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na pozicijama stanova i stambenih zgrada, poslovnih prostora i kancelarijskog namještaja. Također je utvrđeno da nije izvršen stvarni popis sredstava u pripremi iako su ista knjigovodstveno iskazana u iznosu od 6.760.097 KM (Fabrika vode 6.225.422 KM i Brza cesta 557.299 KM). U Izvještaju je dat prijedlog sredstava za otpis bez naznačene vrijednosti (mobiteli i USB-ovi), a utvrđeno je da isti nisu u potpunosti otpisani niti su data pojedinačna obrazloženja prijedloga za rashodovanje istih.

U Elaboratu o izvršenom popisu Glavne Centralne popisne Komisije Kantona dat je pregled objekata koji nisu knjigovodstveno evidentirani kao imovina Vlade, te je Komisija predložila uknjiženje istih. Navedeno je da se objekti nalaze na lokalitetu Vitkovića, koji su izuzeti iz privatizacije HI „Azot“ a isti su imovina Vlade Kantona. U ranijem periodu dat je također prijedlog za uknjiženje ove imovine, za koju je Skupština Kantona 16.09.2002. godine, donijela Odluku o preuzimanju imovine od HI „AZOT“ d.j.l. Vitkovići u vlasništvo Kantona i odredila da se izvrši uknjiženje iste. Također je dat prijedlog uknjiženja poslovnog prostora u vlasništvo Kantona u iznosu od 26.787 KM, po kojem nisu poduzete daljnje aktivnosti.

Uvidom u Izvještaj o popisu stalnih sredstava J.U. Mješovite srednje škole „Enver Pozderović“ utvrđeno je da nije iskazana vrijednost stalnih sredstava, niti je knjigovodstveno stanje usklađeno su priloženim popisnim listama na pozicijama zgrada i opreme (zgrade za iznos od 607.488 KM a oprema za iznos od 73.886 KM). Također je utvrđeno da kod J.U. Osnovne škole „Mehmedalija Mak Dizdar“ nije usklađeno knjigovodstveno stanje zemljišta sa stvarnim stanjem, a kod Ministarstva za privredu nije izvršen popis sredstava u pripremi.

Uvidom u Elaborat Glavne centralne popisne komisije Kantona, konstatovano je da je na poziciji potraživanja od djelatnika za manjkove evidentiran iznos od 7.316 KM. Od strane Glavne centralne popisne komisije nije dat prijedlog za postupanje za navedena potraživanja.

Vlada Kantona je Zaključkom od 26.02.2010. godine naložila računovodstvu provođenje svih knjiženja po osnovu iskazanih manjkova, viškova i prijedloga za otpis stalnih sredstava, sitnog inventara, potraživanja i obaveza uz obavezno dostavljanje Odluke od strane budžetskog korisnika. Istim Zaključkom zadužena je Glavna centralna popisna komisija i Ministarstvo za finansije da do 31.05.2010. godine u saradnji sa budžetskim korisnicima sačini zbirni pregled kompletne imovine Kantona, zaključno sa 31.12.2009. godine. **Do momenta okončanja revizije, nije prezentirana dokumentacija da je postupljeno po navedenom Zaključku Vlade.**

Potrebno je popisom na dan 31.12. tekuće godine utvrditi stvarno stanje imovine, potraživanja i obaveza Kantona, te uskladiti stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

4.8 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima o izvršenju Budžeta za 2009. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br	Opis	Rebalans Budžeta za 2009 godinu	Ostvareno u 2008 godini	Ostvareno u 2009 godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
A.	Prihodi i primici i grantovi (I)	35.482.798	38.354.999	29.075.094	81,94
I	Prihodi, primici i grantovi (1+2+3)	35.482.798	38.354.999	29.075.094	81,94
1.	Prihodi	26.676.897	30.409.501	26.820.846	100,54
2.	Potpore-Tekući grantovi	8.597.489	7.937.372	2.254.248	26,22
3.	Kapitalni primici	208.412	8.126	-	-
B	Rashodi i izdaci (1+2)	38.506.988	39.217.707	36.805.339	95,58
1.	Tekući rashodi	36.259.966	36.993.004	34.961.489	96,42
2.	Kapitalni izdaci	2.247.022	2.224.703	1.843.850	82,06
C.	Višak rashoda nad prihodima (B-I)		862.708	7.730.245	-
D.	Primljeni krediti i zajmovi (MMF)	3.480.000	-	8.700.000	250,00
E.	Otplate primljenih zajmova i kredita	455.810	388.208	455.799	99,99

Kanton je u 2009. godini iskazao višak rashoda nad prihodima u iznosu od 7.730.245 KM koji je pokriven u ukupnom iznosu iz kreditnih sredstava Međunarodnog monetarnog fonda. Višak rashoda nad prihodima iz prethodne godine iskazan u konsolidovanom godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta je 862.708 KM. U finansijskom izkazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2009. godine iskazan je akumulirani neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2.325.326 KM koliko je iskazano u Glavnoj knjizi Trezora.

Obzirom na visinu ostvarenog deficita, kao i činjenicu da je prethodne godine iskazan deficit, postavlja se pitanje nepravovremenog pokretanja aktivnosti na uravnoteženju prihoda i rashoda kako je regulisano zakonskim propisima.

Potrebno je u narednom periodu u slučaju smanjenja ostvarenja prihoda pravovremeno izvršiti uravnoteženje istih sa rashodima u skladu sa važećim zakonskim propisima.

4.9 Novčana sredstva

Novčana sredstva na Jedinstvenom računu Trezora sa stanjem na dan 31.12.2009. godine iznose 6.893.327 KM od čega se 154.745 KM odnosi na sredstva na ESCROW računu, a 242.756 KM su sredstva posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća kod „NLB Tuzlanska banka“ Tuzla.

Na poziciji deponovanih sredstava iskazano je 200.000 KM po osnovu ugovora o deponovanju i plasmanu finansijskih sredstava za kreditiranje stambenih potreba boračkih populacija Kantona.

4.10 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja za robe i usluge, u konsolidovanim finansijskim izvještajima evidentirana su u iznosu od 474.930 KM a sastoje se od potraživanja od pravnih lica od 374.131 KM i ostalih potraživanja od 100.799 KM. Potraživanja od pravnih lica odnose se na potraživanja za usluge 292.442 KM, od čega se iznos od 228.023 KM odnosi na potraživanja po osnovu isporuke lož ulja putem Kantonalne direkcije robnih rezervi. Potraživanja za plaćene avanse iznose 81.689 KM, od čega se najveći dio 61.399 KM odnosi na Osnovnu školu „Mehmedalija Mak Dizdar“ Vitkovići. Potraživanja za plaćene avanse po osnovu dva ugovora zaključena 30.10. i 03.11.2009. godine na iznos od 51.835 KM i 35.877 KM između Osnovne škole i „Energogas“ d.o.o Sarajevo za izgradnju kotlovnice i instalaciju grijanja. Utvrđeno je da nije ispoštovan rok 60 dana za realizaciju ugovorenih radova od dana avansnog plaćanja. Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 75.221 KM i ista se nisu mjenjala u odnosu na 31.12.2008. godine.

Dana 10.03.2005. godine Vlada Kantona donijela je Odluku o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije za zagrijavanje budžetskih korisnika Kantona kojom se Kantonalna direkcija robnih rezervi zadužuje da, na osnovu dostavljenih planova potreba kupaca, obezbijedi nabavku i dostavu prve količine energenata, da u budžetu planira potrebna novčana sredstva za nabavku ukupne količine energenata. Odlukom je utvrđeno da Direkcija sa korisnicima toplotne energije, koji se ne finansiraju iz Budžeta Kantona, zaključi ugovore, kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze. Ugovori su zaključeni sa Općinom Goražde i JP „Radio televizija Bosansko-podrinjskog Kantona“, kojima se reguliše isporuka toplotne energije iz kotlovnice JU „Centar za kulturu“ Goražde. Ugovorom zaključenim sa JP „RTV BPK“, između ostalog regulisana je isporuka toplotne energije za JU „Centar za kulturu“, način fakturisanja i plaćanja, obezbjeđenje plaćanja, te da je isti punovažan i za naredne grijne sezone, a da će se izmjene i dopune ugovora vršiti Anexom ugovora. Utvrđeno je da za grijnu sezonu 2009/2010. godina nisu zaključeni ugovori o isporuci energenata, isporuci i korištenju toplotne energije iz kotlovnice JU „Centar za kulturu“.

Dana 29.07.2008. godine Općinski sud Goražde donio je Presudu zbog propuštanja kojom se tuženi JU „Centar za kulturu“ Goražde obavezuje da izmiri ukupan dug na ime troškova za isporučeno ulje u iznosu od 73.984 KM zajedno sa zakonskom kamatom, nakon čega je doneseno Rješenje o izvršenju, koje do dana okončanja revizije nije provedeno. Direkcija robnih rezervi je i tokom 2009. godine upućivala opomene pred tužbu JU „Centar za kulturu“ i JP „RTV“ Goražde za izmirenje duga iz ranijeg perioda po osnovu grijanja.

Direkcija robnih rezervi je aktima od 24.06.2009., 10.09.2009., 02.10.2009. i 07.12.2009. godine od Vlade Kantona tražila zauzimanje stava vezano za problematiku grijanja iz kotlovnice JU „Centar za kulturu“ Goražde i naplatu potraživanja iz ranijeg perioda od JU „Centar za kulturu“ i JP „RTV“ Goražde, te je dala prijedlog mjera za naplatu potraživanja. Tokom revizije prezentiran je nacrt Sporazuma o uređivanju međusobnih potraživanja između Direkcije robnih rezervi i Vlade Kantona s jedne strane i JU „Centar za kulturu“ i Općine Goražde s druge strane, a koje se odnose na međusobna potraživanja u vezi isporučenog lož ulja i troškova rada kotlovnice smještene u JU „Centar za kulturu“. Predviđeno je izmirenje duga 130.050 KM počev od 30.06.2010. godine zaključno sa 30.12.2012. godine, a prema izvaji nadležne osobe, procedura potpisivanja navedenog Sporazuma je u toku.

Kontinuirano poduzimati mjere radi naplate potraživanja, a posebno u dijelu sumnjivih i spornih potraživanja.

Potrebno je da se preispita osnovanost za donošenje odluke kojom je Direkcija robnih rezervi zadužena za nabavku energenata za zagrijavanje (lož ulje) i da se blagovremeno zaključuju ugovori kojima se reguliše isporuka toplotne energije.

Potrebno je da Vlada Kantona nastavi poduzete aktivnosti u cilju naplate potraživanja od JU „Centar za kulturu“ i JP „RTV“ Goražde.

Kratkoročni plasmani u konsolidovanim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Trezora, iskazani su 176.940 KM i odnose se na potraživanja po osnovu datih pozajmica Robnoj kući «Oman» Goražde, Ramović d.o.o. Goražde i Goral-komerc. U cilju naplate kratkoročnih potraživanja i plasmana, tokom 2009. godine, poduzimane su određene aktivnosti, ali naplata istih nije izvršena.

Odlukom Vlade od 05.07.2002. godine, koju nije pratila Odluka Skupštine Kantona, Robnoj kući «Oman» Goražde data je pozajmica sa rokom vraćanja od 90 dana i uređeno založno pravo-hipoteka na nekretninama II sprata Robne kuće «Goraždanka», ali obzirom da hipoteka u korist Bosansko-Podrinjskog Kantona nikada nije uknjižena kod suda, onemogućena je naplata datih sredstava.

Potrebno je utvrditi odgovornost za neblagovremeno poduzimanje adekvatnih mjera u cilju naplate potraživanja.

4.11 Kratkoročne i dugoročne obaveze

Ukupne kratkoročne tekuće obaveze na dan 31.12.2009. godine iskazane u Konsolidovanim finansijskim izvještajima iznose 5.691.770 KM, od čega se najveći dio od 3.514.843 KM odnosi na kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima. **Obaveze prema radnicima** iskazane su u iznosu od 1.686.127 KM i odnose se na obaveze po osnovu plaća i naknada za mjesec decembar 2009. godine.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 3.867.407 KM, od čega se na Kredit Saudijskog fonda odnosi 3.160.574 KM.

5. KOMENTAR

U ostavljenom roku Ministarstvo za finansije Bosansko-podrinjskog kantona dopisom broj: 06-14-3573-1/10 od 20.07.2010. godine dostavilo je očitovanje na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Bosansko-podrinjskog kantona za 2009. godinu. U prilogu navedenog očitovanja dostavljene su i pismene primjedbe na Nacrt Izvještaja ostalih budžetskih korisnika.

Primjedbu Ministarstva za finansije koja se odnosi na praćenje izvršenja Budžeta ne možemo prihvatiti iz razloga što poslije donošenja Odluke o obustavljanju izvršenja pojedinih rashoda i izdataka Budžeta za 2009. godinu nije bilo i stvarnog obustavljanja izvršenja svih rashoda u trajanju od 45 dana. Po pitanju izrade novčanih tokova dato je šire obrazloženje i razlozi zbog kojih Ministarstvo za finansije nije bilo u mogućnosti odobravati operativne finansijske planove. Između ostalog Ministarstvo ukazuje na činjenicu da je potrebno na sistemski način riješiti finansiranje Bosansko-podrinjskog kantona kao

finansijski neodrživog kantona, čime bi se omogućilo adekvatno i kvalitetnije planiranje novčanih tokova, odobravanje mjesečnih i tromjesečnih operativnih planova budžetskih korisnika koji predstavljaju osnovu za izvršenje Budžeta Kantona. Uz komentar vezan za popis imovine, potraživanja i obaveza dostavljen je Zahtjev za uvrštavanje u dnevni red sjednice Vlade Kantona od 20.07.2010. godine na kojoj će jedna od tačaka dnevnog reda biti i razmatranje Korigovanog Elaborata o izvršenom popisu sa stanjem na dan 31.12.2009. godine, što će biti predmet revizije za 2010. godinu.

Vezano za komentar dat od strane Ureda za internu reviziju Kantona napominjemo da je uspostava i rad Ureda za internu reviziju neosporan i potreban u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, a data preporuka se odnosi na stavljanje van snage kantonalnog Zakona o intrenjoj reviziji budući da je ova oblast regulisana federalnim Zakonom o intrenjoj reviziji u javnom sektoru s obzirom da se isti odnosi na korisnike javnih sredstava budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova.

Navodimo da se naknada plaće u vrijeme suspenzije policijskim službenicima prema odredbama Zakona o policijskim službenicima FBiH isplaćuje u procentu od 55 % i 65 %, a da se obračun i isplata prekovremenog, noćnog i rada u dane vikenda međusobno isključuju.

U dostavljenom očitovanju na Nacrt Izvještaja Ministarstvo obrazovanja i Ministarstvo za privredu su naveli da je najveći dio sugestija i primjedbi prihvaćen, te su po istima poduzete odgovarajuće aktivnosti u 2010. godini. Vezano za primjedbu datu u Izvještaju o ne vršenju nadzora od strane Ministarstva za privredu, propisanog članom 50. kantonalnog Zakona o koncesijama, napominjemo da je predmet revizije bilo poštivanje navedenog Zakona od strane ovog Ministarstva, a ne rad nadležnih kantonalnih inspektora. Ukazujemo da su prihodi od naknada po osnovu dodijeljenih koncesija propisani zakonom, da je za iste utvrđena visina naknade, te ne mogu biti vlastiti prihodi Ministarstva za privredu.

Revizorski tim je razmotrio ostale primjedbe i obrazloženja i one koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena relevantna dokumentacija inkorporirane su u Konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona za 2009. godinu.

Rukovodioc Sektora za finansijsku reviziju:
Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Vođa tima:
Dijana Šutalo, dipl. oec.
Član tima:
Anisa Prasko, dipl. oec.
Član tima:
Vildana Šahbegović, dipl.oec.